

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klima školy

Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče

Helena Grecmanová, Miroslav Dopita,
Jana Poláchová Vašátková, Jitka Skopalová

Cesta
ke kvalitě
AE
AUTOEVALUACE ŠKOLY

Klima školy

Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče

Helena Grecmanová, Miroslav Dopita,
Jana Poláchová Vašátková, Jitka Skopalová

Klima školy. Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče.

prof. PhDr. Helena Grecmanová, Ph.D.; doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.;
Mgr. Jana Poláchová Vašátková, Ph.D.; doc. PhDr. Jitka Skopalová, Ph.D.

Odborná recenze: Mgr. et Mgr. Jan Mareš, Ph.D.; PhDr. Martin Chvál, Ph.D.

Jazyková korektura: Mgr. Radomír Novák

Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012.

ISBN 978-80-87652-22-0

KLIMA ŠKOLY. Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče.

Obsah

ÚVOD	5
1 CO JE TO KLIMA ŠKOLY?	6
1.1 Typy klimatu školy	
1.2 Výzkum klimatu školy	
2 VÝVOJ NÁSTROJE KLIMA ŠKOLY (SOUBOR DOTAZNÍKŮ PRO UČITELE, ŽÁKY A RODIČE)....	9
3 POPIS SOUBORU DOTAZNÍKŮ KLIMATU ŠKOLY A POKYNY PRO JEJICH ZADÁVÁNÍ.....	11
3.1 Vyhodnocení a interpretace výsledků souboru dotazníků	
4 JAK ZKVALITNIT KLIMA ŠKOLY?.....	17
5 LITERATURA	18
PŘÍLOHY	19
Dotazník pro žáky	
Dotazník pro učitele	
Dotazník pro rodiče	
Zpráva z evaluačního nástroje Klima školy	

ÚVOD

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou manuál k evaluačnímu nástroji **Klima školy. Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče**. Baterie tří jednodimenzionálních dotazníků vám umožní zjistit, jak vnímají a posuzují klima školy žáci, učitelé a rodiče. Výzkum klimatu školy je poměrně složitá záležitost a koncipování výzkumného nástroje by mělo být vždy záležitostí odborníků. Proto jsme vám připravili tyto tři vzájemně provázané dotazníky.

Nástroj Klima školy můžete ve vaší škole využít zejména v situacích, kdy je potřeba získat screening klimatu školy (srov. Mareš, 2003, s. 51). Informace, které s využitím tohoto nástroje získáte, vám poskytnou prvotní impulz, na jehož základě je dobré (a někdy i nezbytné) uskutečnit další, hlubší sondy, které potvrdí nebo vyloučí naznačené signály. Součástí Zprávy z evaluačního nástroje Klima školy jsou rovněž volné odpovědi žáků, učitelů a rodičů, které uvedli na závěr vyplněných dotazníků. Z důvodu zachování co největší autentičnosti, neprošla sdělení učitelů, žáků a rodičů jazykovou korekturou.

Kolektiv autorů.

1 CO JE TO KLIMA ŠKOLY?

Podle Renata Tagiuriho (1968) a Richarda Bessotha (1989 a, b) je pro klima školy významné vnímání, posuzování a hodnocení následujících oblastí školy žáky, učiteli a rodiči:

- kultury (např. kurikulum, hodnotový systém ve škole, image školy, symboly),
- sociálních vztahů (mezi jednotlivými skupinami ve škole i uvnitř těchto skupin),
- personálního složení (charakteristiky osob a jejich kompetence),
- ekologických aspektů (architektonické znaky a materiální vybavení, estetické uspořádání).

S tímto pojetím se ztotožňují autoři manuálu i nástroje, kteří považují **klima školy za projev celého školního prostředí (kulturní, sociální, personální a ekologické oblasti) ve vnímání, prožívání a hodnocení žáků, učitelů, rodičů a dalších aktérů školního života**. Pro pochopení pojmu klima školy tedy autoři evaluačního nástroje „Klima školy“ doporučují vyjít ze školního prostředí a sledovat jeho působení na žáky, učitele a rodiče, případně i na další aktéry. Školní prostředí a klima školy však není možné ztotožňovat. Školní prostředí působí na lidi (učitele, žáky, rodiče), kteří jsou jeho součástí a přes své vnímání, prožívání a posuzování filtrují vše, co je obklopuje. Klima školy je pak relativně stálá kvalita¹.

Je třeba jej zároveň vnímat jako zastřešující pojem, jenž je velmi odlišný od klimatu výuky, třídy, učitelského sboru, organizačního klimatu.

Klima školy je nutné zjišťovat **propojením informací od různých aktérů**, jejichž hodnocení je výsledkem vnímání a prožívání školního prostředí v delším časovém období. Můžeme sledovat například, jak jsou žáci, učitelé a rodiče spokojeni s fyzickým prostředím školy, organizačním uspořádáním a obsahem výuky, s prací učitelů, chováním žáků, s přístupem vedení školy atd. Každý z těchto činitelů má určitý vliv.

Klima školy však není závislé jen na uvedených činitelích, nýbrž i na jejich působení ve vzájemných vztazích a ve spojení s dalšími činiteli a složkami. Je zřejmé, že klima školy je poměrně složitý jev. Ve škole se můžeme setkat např. s nevyhovujícím materiálním vybavením a malou participací (spoluúčastí) žáků ve výuce, avšak zároveň s uspokojením z přátelských vztahů, s důvěrou mezi učiteli a žáky, se spravedlivým přístupem učitelů k žákům (jak ukázal výzkum klimatu školy na 2. stupni ZŠ z r. 1995; srov. Grecmanová, 2008). Jak potom posuzovat takové klima?

1.1 Typy klimatu školy

Každá škola má své specifické klima. Podle různých kritérií, která vycházejí z teoretických předpokladů i empirických zjištění, můžeme rozlišovat různé typy klimatu školy. Friedrich Oswald se s pracovním kolektivem (1989) zaměřil na deskripci klimatu školy z hlediska cíle školy, uplatnění uniformity či plurality v životě organizace nebo podle chování učitele v konfliktu se žáky, percepce (vnímání) nátlaku vedoucího k přizpůsobení. Pozornost věnovali rovněž zájmu o lidi či o pracovní úkoly školy, výchovným stylům, způsobu vedení školy a kontaktu s okolím, autentičnosti chování zaměstnanců, spokojenosti učitelů atd. Podle klasických výchovných stylů vymezili tyto typy klimatu školy:

- **Autoritativní klima školy (funkčně orientované klima)** lze popsat špatnými vztahy mezi učiteli a žáky (malá osobní blízkost, nízká tolerance, nepatrná sociální angažovanost učitelů, nízká důvěra žáků k učitelům). Žáci si stěžují na velmi omezenou možnost zapojit se do diskuze, na tvrdou disciplínu a tlak na výkon. Spolužáci jsou izolovaní. Objevují se mezi nimi opoziční postoje, ctižádostivé soutěžení a konkurenční boj, nechuť ke škole a větší strach ze školy.
- **Demokratické klima školy (sociálně-integrativní klima)** je charakteristické tolerancí učitelů k žákům. Učitelé žákům často pomáhají, podporují jejich individuální potřeby a minimálně vyvolávají stresové situace. Žáci učitelům důvěřují. To však nevylučuje ani jejich kritiku. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou nadprůměrné. Pozitivních hodnot rovněž dosahují vztahy mezi učiteli a kontakt učitelů s ředitelem. Požadavky na výkon jsou dobře vysvětleny. Strach žáků ze školy a jejich nechuť ke škole se sice objevuje, ale jen na velmi nízké úrovni. Žáci pocítují radost ze školy a chuť se učit. Mají velmi vysokou motivaci. V tomto klimatu učitelé vnímají možnost svobodného rozvoje. Také u nich se setkáváme se spokojeností se zaměstnáním, i když jsou na ně kladeny vysoké kvalitativní nároky.

1. Klima školy bývá také spojováno s pojmy: étos, nálada, emocionální tón, svět či duch školy, které jsou někdy považovány za synonyma ke klimatu školy. Taková přirovnání jsou nepřesná a vágní.

- Liberální klima školy (distanční klima) se projevuje negativními vztahy mezi učiteli a žáky, avšak výrazně dobrými vztahy mezi spolužáky. Žáci mají nechuť ke škole, nízkou motivaci se učit, ale nemají strach ze školy. Učitelé se málo angažují, nevyžadují disciplínu, někdy trpí stresovými situacemi. Ve vztahu mezi učiteli a ředitelem a ve vzájemných vztazích mezi učiteli se vyskytují negativní hodnoty.

U jednotlivých typů klimatu školy můžeme rozlišit, zda působí příznivě, pozitivně či nepříznivě, negativně na účastníky školního života. To znamená, zda se jedná o klima školy, které učitele a žáky sbližuje, vytváří podmínky pro úspěšné plnění školních povinností a úkolů, nebo o klima školy, které nepříznivě ovlivňuje dění ve škole a může v konečných důsledcích vést až ke ztrátě motivace, ke špatným školním výsledkům, nebo dokonce k neurózám či jiným zdravotním obtížím (jak uvádějí Petr Piřha a Zdeněk Helus, 1993, s. 23). Příznivé klima školy prospívá nejen žákům a tím pádem i rodičům, ale je jím ovlivněna i psychická situace učitelů a vedení školy. Klima školy má vliv na jejich motivaci a pracovní spokojenost. Ze střednědobého a dlouhodobého hlediska klima školy ovlivňuje průběh i výsledky výchovně-vzdělávacího procesu a chod celé školy.

1.2 Výzkum klimatu školy

Výzkum klimatu školy se v minulosti opíral především o kvantitativní výzkumné přístupy, které vycházely ze souborů dotazníků a škál nebo sociometrických technik. Vyplňovaly je velké skupiny respondentů: žáci, učitelé, rodiče, vedení školy, provozní zaměstnanci. Aby byl minimalizován subjektivismus jednotlivců, byly názory různých skupin srovnávány. Některé z nástrojů ke zkoumání klimatu školy vycházející z principu propojování pohledu žáků, učitelů, rodičů, představitelů školy atd. jsou pro názornost uvedeny v následujícím přehledu:

- **School Climate Profile** – Profil klimatu školy od Roberta H. Foxe, Ronalda Lippetta a Richarda Schmucka (1974).
- **Klima-Skalen** – Škály od Helmuta Fenda (1977).
- **Fragebogen für Lehrer, Schüler und Eltern** – Dotazníky pro učitele, žáky a rodiče od Friedricha Oswalda et al. (1989).
- **Linzer Fragebogen zum Schul- und Klassenklima** – Linecký dotazník ke klimatu školy a ke klimatu třídy od Ferdinanda Edera (1996).
- **Soziales Klima an Schulen aus Lehrer-, Schulleiter- und Schülerperspektive (KESS 4)** – Sociální klima na školách z perspektivy učitelů, vedení školy a žáků od Nike Janke (2006).

Další nástroje jsou představeny na internetových stránkách <http://klima.pedagogika.cz/>.

V České republice se zkoumání klimatu školy uvedeným přístupem (a na rozdíl od klimatu třídy či učitelského sboru) věnovali výzkumníci ojediněle. Dotazníkovou metodu vedle Heleny Grecmanové (2008) a Jany Kašpárkové² (2007) uplatnil ještě Stanislav Ježek (2004). Jiří Mareš (2003) a Stanislav Ježek (2004) vyvinuli **Diagnostiku psychosociálního klimatu školy**. První výzkumné šetření klimatu školy jsme na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci realizovali již v 90. letech. Při jeho koncipování jsme vycházeli z prací německých a rakouských vědců Helmuta Fenda (1977), Helmuta Dreesmanna (1982), Richarda Bessotha (1989 a, b) a Friedricha Oswalda (1989). Z hlediska obsahu, struktury a vyhodnocování dotazníků a v jednom případě interview jsme však postupovali tvořivě a respektovali české podmínky. Pracovali jsme s vlastními dotazníky. Cílem byla deskripce (popis) klimatu školy na 2. stupni městských základních škol v období transformace školské soustavy. Kromě toho bylo však možné také sledovat mnoho dalších faktorů prostředí školy v oblasti materiální, personální, sociální a kulturní. Zjistili jsme, že klima školy na 2. stupni městských základních škol obsahovalo vyšší počet znaků, které odpovídají pozitivnímu klimatu školy, než znaků, které pozitivnímu klimatu školy neodpovídají. To však neznamenalo, že by bylo možné považovat klima na těchto školách za pozitivní. Objevili jsme i řadu nedostatků, které se týkaly dílčích, neméně důležitých oblastí. Například se jednalo o nedostatky v materiálním vybavení škol, ve formálních vztazích mezi školou a rodinou (pouze někteří rodiče měli skutečně zájem o dění ve škole), někteří učitelé byli bez iniciativy a chyběla jim důslednost, mnozí ředitelé měli problémy se získáním a prosazením autority, mezi žáky se stále častěji objevovali individualisté a děti citově chudé s volnější morálkou, nebyly dostatečně zohledňovány základní potřeby žáků, většinou se používaly tradiční vyučovací metody a formy, žáci byli ve výuce málo aktivní atd. (Grecmanová, 2008).

2. Novější práce Jany Kašpárkové lze nalézt pod jménem Jana Kantorová.

Další zkušenosti byly získány při řešení disertační práce Jany Kašpárkové (2007), která se zaměřila na téma „Zjišťování kvality školního klimatu“. Rozhodla se zjistit, jak charakterizují klima školy žáci, učitelé a rodiče na gymnáziu a na střední pedagogické škole ve středně velkých městech.

Blahoslav Kraus (1994, s. 75), Jan Průcha (1997) i Jiří Mareš (1998) konstatují, že je doposud menší zájem pedagogů z praxe podílet se na zkoumání klimatu školy. Považujeme za důležité upozornit na to, že výzkum klimatu školy se musí vyrovnávat s následujícími problémy, se kterými musejí počítat všichni, kdo chtějí zjišťovat, jaké klima je. Jedná se zejména o následující:

- Možnost kvantifikovatelnosti (vyjádření čísla) a zobecnitelnosti různých jevů v prostředí školy, které vyčíslením, agregací a statistickými procedurami ztrácejí svůj kvalitativní obsah. Může docházet k odmítání skutečností, které nejsme schopni kvantifikovat. Snaha o zobecňování výsledků je také v rozporu s tím, že každý účastník života ve škole vnímá prostředí školy subjektivně podle svých individuálních zvláštností. Co vnímá a jak to posuzuje, může být ovlivněno hodnotovým systémem, emocemi, schopnostmi koncentrace každého jedince.
- Učitelé posuzují prostředí školy všeobecně pozitivněji než žáci (Moos, 1979; Saldern, 1991; Grecmanová, 2008). Důvody mohou být různé: hodnocení dalších aspektů školního života, které nejsou dostupné žákům, stylizace učitelů atd.
- Další problémy výzkumu souvisejí s komplexností a dynamikou klimatu školy, s respektováním kulturních specifik a společenských změn atd., jak uvádí Jiří Mareš (2005).

2 VÝVOJ NÁSTROJE KLIMA ŠKOLY (SOUBOR DOTAZNÍKŮ PRO UČITELE, ŽÁKY A RODIČE)

Evaluační nástroj Klima školy (soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče) vychází z dotazníků německých a rakouských vědců Helmuta Fenda (1977), Helmuta Dreesmanna (1982), Richarda Bessotha (1989 a, b) a Friedricha Oswalda (1989). Vedle těchto dotazníků jsme pro potřeby tvorby nového nástroje hledali i v další literatuře. Podněty jsme našli u Chada D. Elletta a Herberta J. Walberga (1979), Ferdinanda Edera (1996), Franze Schaffera (nepublikované texty), Stanislava Ježka (2004), Nike Janke (2006) a dalších. Práci na vývoji nástroje lze shrnout do osmi základních milníků.

1. Nejdříve jsme analyzovali výše uvedenou literaturu a vytvořili přehled dimenzí a aspektů (faktorů, indikátorů), které byly v předchozích výzkumech klimatu školy sledovány. Renato Tagiuri (1968) nás inspiroval k rozdělení klimatu školy do čtyř oblastí: ekologické/materiální, personální, sociální a kulturní.
2. Shromážděné podklady jsme konzultovali s 10 představiteli základních a středních škol. Ředitelé, zástupci vedení škol a výchovní poradci se vyjadřovali ke smysluplnosti zkoumání navržených oblastí s ohledem na české kulturní podmínky. Některé aspekty (faktory, indikátory) navrhli vyřadit, jiné doplnili. Následovalo koncipování prvního návrhu souboru dotazníků pro žáky, učitele a rodiče, a to již v podobě konkrétních položek. V této fázi jsme se zaměřili hlavně na obsahovou stránku položek, kterou jsme po konzultacích s metodology a statistiky projektu Cesta ke kvalitě upravovali s ohledem na jejich význam pro klima školy. Položky, jež nebyly shledány jako jednoznačně interpretovatelné, jsme vyřadili.
3. Vytvořili jsme tři seznamy položek pro každou skupinu respondentů: žáky, učitele a rodiče. Srozumitelnost položek a nutnost jejich zařazení do jednotlivých dotazníků jsme opět ještě konzultovali s řediteli, zástupci vedení a výchovnými poradci základních a středních škol. Na základě jejich poznámek jsme dále zpřesňovali a zjednodušovali složitě konstruované položky. Vznikaly další pracovní podklady pro koncipování dotazníků pro žáky, učitele a rodiče, které se od první verze lišily také svým menším rozsahem (počet položek zařazených v jednotlivých dotaznících postupně klesal).
4. Koncipování dotazníků pokračovalo doplněním inventáře položek o pětistupňovou škálu. Její funkčnost jsme kontrolovali s ohledem na znění jednotlivých položek a možnost volby odpovědí na škále ze strany respondentů. Opět jsme nad dotazníky diskutovali v rámci autorského týmu a posléze i s metodology a statistiky projektu Cesta ke kvalitě. Položky jsme upravili.
5. Autorský tým ověřoval srozumitelnost formulovaných položek u žáků, učitelů a rodičů čtyř vybraných škol (základní školy, středního odborného učiliště, střední zdravotnické školy a gymnázia). Na základě tohoto kroku byly z hlediska dotazovaných méně srozumitelné položky přeformulovány a bylo rozhodnuto o vytvoření verze dotazníku pro žáky základní školy a verze dotazníku pro žáky středních škol. K dotazníkům bylo doplněno úvodní slovo a pokyny pro vyplňování.
6. Dotazníky byly pilotovány ve vybraných školách: základní škola, střední odborné učiliště, střední zdravotnická škola a základní škola s gymnáziem. Respondenti vyplnili dotazníky a následně se i ústně vyjadřovali k obsahové i formální podobě jednotlivých položek. Data získaná z dotazníků byla statisticky analyzována (položková analýza, Cronbachova alfa, faktorová analýza a analýza rozptylu). Na základě provedených analýz byly některé položky vyřazeny a bylo rozhodnuto prezentovat výsledky jedním souhrnným indexem percepce klimatu za každou skupinu respondentů a dále po jednotlivých položkách samostatně. Aplikovaná pětistupňová škála ukázala, že u některých položek mají respondenti tendenci volit střední hodnoty, čímž potvrdila jejich neochotu zaujímat k tvrzením souhlasné či nesouhlasné stanovisko. Položky, které odlišovaly žákovský dotazník pro základní školy od žákovského dotazníku pro školy střední, se ukázaly jako statisticky nevýznamné.
7. Došlo k opětovnému vytvoření jednotného dotazníku pro jednotlivé skupiny respondentů s volitelnými otázkami (týkající se školní jídelny a tělocvičny, kterou ne každá škola disponuje). Ve všech třech dotaznících vznikly upravené inventáře položek a pětistupňová škála byla změněna na čtyřstupňovou, v níž není možnost volit střední hodnotu odpovědi. Autorský tým dbal na to, aby v dotaznících rozhodně zůstaly položky, které byly obsahově shodné napříč dotazníky pro žáky, učitele i rodiče.

8. Soubor dotazníků pro žáky, učitele a rodiče byl v elektronické verzi nabídnut všem základním a středním školám v České republice k využití s automaticky generovanou zprávou. Nástroj v období od 26. 10. 2011 do 29. 2. 2012 využil 20 škol ve 134 třídách. Zahrnuje to celkem 2227 žáků, 329 učitelů a 344 rodičů ze základních škol, gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť. Regionálně šlo o školy z různých krajů České republiky.

Malý počet škol (vzhledem k celkovému počtu škol v České republice), na kterém byl nástroj Klíma školy využit, neumožňuje v této chvíli zobecňovat závěry. V době vzniku manuálu není tedy možné stanovit orientační normy pro hodnocení a srovnání klimatu školy na různých školách. V budoucnu, bude-li nástroj více využíván a umožní-li to softwarová podpora, může závěrečná zpráva zahrnout i tyto informace a manuál i podrobnější psychometrické charakteristiky nástroje.

U jednotlivých skupin respondentů bylo možné spočítat pouze Cronbachovo alfa, které vyšlo v daném vzorku škol takto:

Skupina respondentů	Cronbachovo alfa
Žáci	0,913
Rodiče	0,927
Učitelé	0,865

Cronbachovo alfa zjišťuje míru vnitřní konzistence posuzovací škály a její spolehlivost (reliabilitu). Nabývá hodnot v intervalu 0 až 1, přičemž hodnota 0,7 a více znamená již poměrně vysokou konzistenci a reliabilitu.

V budoucnu, bude-li nástroj více využíván a umožní-li to softwarová podpora, může závěrečná zpráva zahrnout i tyto informace a revidovaný manuál i podrobnější psychometrické charakteristiky nástroje.

3 POPIS SOUBORU DOTAZNÍKŮ KLIMATU ŠKOLY A POKYNY PRO JEJICH ZADÁVÁNÍ

Soubor dotazníků „Klima školy“ se skládá ze tří dotazníků: pro žáky, pro učitele a pro rodiče. Dotazník Klima školy pro žáky obsahuje 53 položek, dotazník Klima školy pro učitele se skládá ze 46 položek a dotazník „Klima školy“ pro rodiče má 48 položek, a to včetně demografických ukazatelů. Dotazníky mohou mít o dvě položky méně v případě, že administrátor u vás ve škole nezvolí položky týkající se školní jídelny a tělocvičny (pouze tyto dvě jsou volitelné).

Obsah dotazníků se zaměřuje na materiální, personální, sociální a kulturní charakteristiky vaší školy a umožňuje vám mimo jiné identifikovat tzv. Index percepce, jehož význam je podrobněji vysvětlen dále v textu, v kapitole 3.1.

V dotaznících respondenti hodnotí jednotlivé položky samostatně (odpovídající by neměli své odpovědi s nikým konzultovat) a své odpovědi vyznačují na čtyřbodové škále „rozhodně souhlasím, spíše souhlasím, spíše nesouhlasím a rozhodně nesouhlasím“. U některých položek je škála obrácená, tvrzení „rozhodně souhlasím“ vyjadřuje v těchto případech negativní situaci. (Věnujte tomu prosím pozornost zejména při interpretaci výsledků.) Respondenti musejí být vždy poučeni o smyslu a významu výzkumu, který by neměli chápat jako vlastní ohrožení. Dotazníky musejí tudíž být zadávány jako anonymní.

Dotazníky umožňují zjistit, jak klima školy vnímají a posuzují různé skupiny aktérů školního života. K tomu je třeba hodnotit všechny položky v dotazníku. Aby bylo možné klima školy popsat, je třeba vymezit, kde se budou dotazníky používat (např. celý sloučený subjekt, část sloučeného subjektu). Je ale potřeba mít na paměti, že výzkum klimatu školy je záležitostí celé školy, tudíž byste měli u vás ve škole usilovat o získání informací od více skupin, v nejlepším případě od tří skupin respondentů: žáků (míníme jimi žáky 2. stupně ZŠ, studenty i učně středních škol), učitelů (míníme jimi učitele 2. stupně ZŠ, středoškolské profesory a mistry odborného výcviku – všechny vyučující vaší školy), rodičů (míníme jimi zákonné zástupce).

Při posuzování klimatu školy nelze vyloučit žáky a učitele. Doporučujeme zadávat dotazníky všem žákům, učitelům, rodičům školy a ne jen vybraným jedincům. Jinými slovy řečeno, je důležité získat co nejvíce odpovědí od každé skupiny dotazovaných průřezově celou školou nebo zvolenou částí (u sloučených subjektů) a nezůstat jen například u jednoho ročníku.

Šetření (výzkum klimatu školy) může iniciovat jednotlivec (ředitel, výchovný poradce, učitel). Předchozí důkladné poučení je však nezbytné, neboť zadavatelé dotazníků by si měli být kupříkladu vědomi, že čím více respondentů z řad žáků, učitelů a rodičů se zapojí do výzkumu, tím lépe. Platí totiž, že čím je více vyplněných dotazníků, tím jsou informace podrobnější a přesnější. Také z tohoto důvodu je třeba zvážit, kdy, v jakém období, jsou jednotlivé skupiny osloveny. Rozhodně nedoporučujeme začátek a konec školního roku, neboť výzkum by se neměl realizovat ve vypjatých situacích, ke kterým pravidelně dochází v průběhu školního roku, ale v době relativního klidu. Dotazníky je naopak dobré zadávat v období říjen – listopad nebo v období únor – květen. Pro lepší motivaci rodičů k vyplnění dotazníků je optimální sběr dat spustit v termínu třídních schůzek. Na třídních schůzkách je vhodné rodiče informovat o vyplňování dotazníků „Klima školy“ a je důležité zdůraznit anonymitu šetření realizovaného přes internetové stránky.

Dotazníky by měly být vyplněny do 14 dnů od jejich zadání, proto je vhodné stanovit nejzazší termín vyplnění --datum-- a --hodina--. Zadávají-li se dotazníky ve více částech subjektu, je nutné pro každou část subjektu zvolit jiný termín pro vyplňování dotazníků --datum-- a --hodina--. Doporučujeme návazné termíny. Vhodné se jeví po týdnu od oslovení dotazovaných rozeslat urgenci o dodržení termínu vyplnění dotazníků.

Pokud bude málo odpovědí (u rodičů například méně než 20 % oslovených, u učitelů méně než polovina a stejně tak i u žáků), nezíská škola žádnou evaluační zprávu. Je nutné pečlivě zvážit, koho oslovovat, např. zda vytipování učitelé vyučují ve zvolené části subjektu (na 2. stupni ZŠ nebo zejména na gymnáziu apod.), jehož klima se bude zjišťovat. Oslovení musejí být rodiče, kteří mají dítě ve zvoleném stupni či části školy.

Čas, který lidé potřebují k vyplnění dotazníků, je maximálně 20 minut.

3.1 Vyhodnocení a interpretace výsledků souboru dotazníků

V momentě, kdy jsou dotazníky zodpovězeny žáky, učiteli a rodiči, vám počítačový systém poskytne Zprávu z evaluačního nástroje Klima školy (viz ukázka v příloze). Manuál uvádí, jak máte přistupovat ke konkrétním položkám v dotazníku, abyste získali potřebné informace týkající se klimatu školy. Získaná data by se měla interpretovat velmi obezřetně, v širším kontextu fungování školy (i předchozích evaluačních aktivit) a s ohledem na komplexnost klimatu školy.

Je zřejmé, že pocit z prostředí školy nemusejí mít dotazované skupiny stejný. Zvláště jednotlivci se mohou ve svých hodnoceních lišit. Získaná data by se měla interpretovat s ohledem na vyjádření všech skupin respondentů u obsahově shodných položek, ale i s vědomím, že určité skutečnosti mohou posoudit lépe žáci, jiné učitelé a další zase rodiče. Soubor dotazníků vypovídá souhrnně o převažujících hodnoceních budovy školy a jejího vybavení, estetického ztvárnění, osob, které se účastní života ve škole (jejich vlastností, kompetencí atd.), vztahů mezi těmito osobami (žáky, učiteli a rodiči), o hodnocení kurikula školy. Informace o výsledcích šetření klimatu školy poskytuje tabulka, v níž lze nalézt informace o návratnosti dotazníků od respondentů s ohledem na celou školu či její část. Dále tabulka informuje o Indexu percepce jednotlivých skupin respondentů. Prezentovány jsou hodnoty aritmetického průměru a směrodatné odchytky tohoto indexu.

Index percepce vychází z aritmetického průměru odpovědí všech položek dotazníku jednoho respondenta a následně je vypočítán jako aritmetický průměr ze všech aritmetických průměrů jednotlivců v každé skupině respondentů (učitelů, žáků, rodičů). Nabyvá hodnoty v intervalu 1 – 4. V případě příznivého (pozitivního) klimatu (hodnoty Indexů percepce jsou nižší a obdobné u většiny respondentů – viz směrodatná odchytky) lze s jistotou a opatrností konstatovat, že se učitelům, žákům a rodičům ve škole nebo její části líbí, a že jsou v jejím a s jejím prostředím spokojeni. Čím nižší hodnota Indexu percepce, tím je percepce dotazované skupiny příznivější. Nepříznivé školní klima se odráží ve vyšších hodnotách Indexů percepce (za vyšší lze považovat hodnotu větší než 2,2).

V případě, že se objeví u některé skupiny respondentů vyšší hodnoty Indexu percepce (vyšší než 2,2), doporučujeme nahlédnout do přehledu vyhodnocených položek, uvedených v příloze vygenerované Zprávy z evaluačního nástroje Klima školy. Zde jsou všechny položky vyhodnoceny samostatně a seřazeny podle hodnot aritmetických průměrů škál samostatných položek od nejvyšší po nejnižší hodnotu. Vysoké hodnoty aritmetických průměrů položek signalizují problém a upozorňují na nutnost věnovat obsahu položky zvýšenou pozornost, avšak v kontextu i s ostatními položkami (za vyšší lze považovat hodnotu větší než 2,2).

Směrodatná odchytky vypovídá o míře shody odpovědí respondentů. Čím je nižší hodnota směrodatné odchytky, tím je vyšší shoda v odpovědích mezi respondenty a naopak. Směrodatné odchytky jsou spočteny jak pro Indexy percepce (za nízké je možné považovat hodnoty menší než 0,2; za vysoké vyšší než 0,4), tak dále pro jednotlivé položky (v tomto případě je možné za nízké považovat hodnoty směrodatných odchylek menší než 0,7; za vysoké vyšší než 0,9). Vyšší směrodatná odchytky indikuje především velké rozdíly názorů v dané skupině respondentů, výsledky je pak nutné vnímat nikoli jako převládající názor, ale jako informaci o velkých názorových rozdílech.

Velké rozdíly mezi Indexy percepce jednotlivých skupin (rozdíly větší než 0,2) a vyšší hodnoty směrodatných odchylek indexů percepce (vyšší než 0,9) ukazují na odlišné vnímání klimatu školy mezi jednotlivými skupinami respondentů a mohou tak nepřímo poukazovat na určité problémy. V tomto případě doporučujeme nahlédnout do výsledků za jednotlivé položky v příloze Zprávy z evaluačního nástroje Klima školy a zjistit, u kterých položek jsou směrodatné odchylky nejvyšší, a podle toho pak použít i další evaluační nástroje projektu Cesta ke kvalitě ke zmapování důvodů těchto rozdílů (např. Ankety pro žáky, pro učitele, pro rodiče, Klima školní třídy).

	Žáci		Učitelé		Rodiče	
	vaše výsledky	výsledky stejných typů škol	vaše výsledky	výsledky stejných typů škol	vaše výsledky	výsledky stejných typů škol
Návratnost dotazníků v absolutních číslech (n) a v %	n	%	n	%	n	%
Index percepce						
Směrodatná odchylka Indexu percepce						

V případě, že se v elektronické databázi výzkumu klimatu školy objevuje obdobný subjekt jako zkoumaná škola nebo její část, lze porovnat výsledky i s danou anonymizovanou školou nebo sloučenou skupinou těchto škol.

	Žáci		Učitelé		Rodiče	
	výsledky za část x	výsledky za část y	výsledky za část x	výsledky za část y	výsledky za část x	výsledky za část y
Návratnost dotazníků (%)						
Index percepce						
Směrodatná odchylka Indexu percepce						

V případě, že šetření probíhalo ve více částech (u sloučených subjektů), jsou v tabulce uvedeny Indexy percepce jednotlivých subjektů. Počet sloupců u každé skupiny respondentů odpovídá počtu částí sloučeného subjektu základní školy a gymnázia – jen např. výsledky za část ZŠ (x) (jak ukazuje předcházející tabulka).

Při vyhodnocování dotazníků je rovněž možné sledovat **shodu či rozdíly v odpovědích jednotlivých skupin respondentů na vybrané položky dotazníků**. Při výběru těchto položek byl brán ohled na jejich výpovědní hodnotu, jednoznačnou interpretaci a relativně velké možnosti reagovat na zjištěnou skutečnost kroky vedoucími ke zlepšení nebo k udržení stávající situace. Pozor na opačnou interpretaci u opačně (tj. negativně) formulovaných položek, které jsme pro přehlednost zvýraznili.

Dotazník pro žáky	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus /procento odpovědí
Jídlo ve školní jídelně mi vždy chutná.			
Myslím si, že učitelé nadřezují některým spolužákům.			
Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.			
Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.			
V hodinách se hodně naučím.			
Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu.			
Učitelé učí jednotvárně.			
Suplování je nám dostatečně dopředu oznámeno.			

Dotazník pro učitele	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus /procento odpovědí
Se stravou ve školní jídelně jsem spokojen.			
Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.			
Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.			
Mám strach z některých žáků naší školy.			
Bojím se některých kolegů ve škole.			
V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.			
V naší škole se nic zajímavého neděje.			
Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.			

Dotazník pro rodiče	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus/procento odpovědí
Mé dítě je spokojeno se stravou ve školní jídelně.			
Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.			
Myslím si, že ve vedení této školy jsou schopní lidé.			
Někteří učitelé se ke mně chovají nadřazeně.			
Třídní učitel mě dostatečně informuje o mém dítěti.			
Domnívám se, že moje dítě může zažít ve škole úspěch.			
Dítě chodí ze školy příliš unavené.			
Tuto školu mohu doporučit svým známým pro jejich děti.			

Aritmetické průměry jsou zde spočteny pro dané položky dotazníku za příslušnou skupinu respondentů (žáků, učitelů, rodičů).

Modus je hodnota, která se v daném souboru respondentů vyskytuje nejčastěji. Představuje typickou hodnotu odpovědi u každé položky sledovaného souboru. Vychází v celých číslech. Hodnotu modusu doplňují aritmetický průměr a směrodatná odchylka. V tabulce ve sloupci Modus/procento odpovědí znamená první číslo nejčastější odpověď respondentů a za lomítkem naleznete procento těchto odpovědí. Jestliže respondenti volili na škále 1, 2, 3, 4 nejčastěji odpověď 3, tak modus je 3 a za lomítkem je uvedeno procento těchto odpovědí, například 3/48,66.

Vybrané aspekty klimatu školy reprezentují v dotaznících ekologickou (výzdoba školy), personální (odbornost učitele), sociální (vztahy mezi žáky, vztahy mezi žáky a učiteli) a kulturní (pocity ze školy) oblast. Uvedené aspekty jsou v dotaznících reprezentovány položkami (jejich přehled uvádí následující tabulka). Sloupcový graf uvedený v závěrečné zprávě vznikl z hodnocení těchto položek.

VYBRANÉ ASPEKTY KLIMATU ŠKOLY		
ŽÁCI	UČITELÉ	RODIČE
Výzdoba školy		
3) Líbí se mi výzdoba školy.	2) Líbí se mi výzdoba školy	1) Líbí se mi výzdoba školy.
Odbornost učitele		
20) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	12) Slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	7) Myslím si, že většina učitelů mého dítěte má přehled v tom, co učí.
Vztahy mezi žáky		
31) Mám strach z některých spolužáků.	28) Žáci se bojí některých spolužáků.	25) Mé dítě má strach z některých spolužáků.
Vztahy mezi žáky a učiteli		
33) Bojím se některých učitelů.	25) Mám strach z některých žáků naší školy.	27) Mé dítě se bojí většiny učitelů.

ŽÁCI	UČITELÉ	RODIČE
Pocity ze školy		
50) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	42) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	43) Jsem rád/ráda, že moje dítě chodí do této školy.

Pro souhrnné grafické znázornění vnímání školního klimatu uvedeného ve zprávě pro školu je využito Redukovaného indexu percepce a výpočtu euklidovských vzdáleností mezi pohledy vždy dvou skupin respondentů na níže uvedenou sadu vybraných párů položek z dotazníků.

Redukovaný index percepce je spočítán z průnikových položek, které se vyskytují v dotaznících pro učitele, žáky i rodiče a sledují stejný jev. Nepočítá se ze všech položek dotazníku jako index percepce. Průměrné hodnoty Redukovaných indexů percepce v Grafu souhrnného hodnocení klimatu školy ve zprávě z evaluačního nástroje se proto nepatrně liší od hodnot Indexů percepce.

U jednotlivých skupin respondentů bylo možné z průnikových položek rovněž spočítat Cronbachovo alfa, které vyšlo takto:

Cronbachovo alfa těchto redukovaných Indexů percepce je následující:

Skupina respondentů	Cronbachovo alfa
Žáci	0,791
Rodiče	0,836
Učitelé	0,709

Euklidovské vzdálenosti vycházejí z průnikových položek všech dotazníků. Vyjadřují míru shody v percepci napříč skupinami respondentů. Čím jsou body v grafu k sobě blíží, tím je shoda v percepci jednotlivých skupin respondentů vyšší. Je však důležité připomenout, že v praxi lze jen stěží dosáhnout hypotetického stavu naprosté shody různých skupin.

PRŮNIKOVÉ POLOŽKY V DOTAZNÍCÍCH PRO ŽÁKY, UČITELÉ A RODIČE		
ŽÁCI	UČITELÉ	RODIČE
3) Líbí se mi výzdoba školy.	2) Líbí se mi výzdoba školy	1) Líbí se mi výzdoba školy.
6) Ve škole je vždy uklizeno.	5) Ve škole je vždy uklizeno.	3) Ve škole je vždy uklizeno.
8) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	4) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.
9) Jsem spokojen s vybavením naší školy (s lavicemi, židlemi, ...).	3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle ....).	5) Vybavení školy (např. nábytkem, ...) pokládám za vyhovující.
13) Všichni učitelé mají pochopení pro moje problémy.	14) K problémům žáků se snažím přistupovat s porozuměním.	14) Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.
20) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	12) Slychám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	7) Myslím si, že většina učitelů mého dítěte má přehled v tom, co učí.
35) Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	23) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	29) Většina spolužáků je ochotna poradit mému dítěti.
31) Mám strach z některých spolužáků.	28) Žáci se bojí některých spolužáků.	25) Mé dítě má strach z některých spolužáků.
33) Bojím se některých učitelů.	25) Mám strach z některých žáků naší školy.	27) Mé dítě se bojí většiny učitelů.
39) V hodinách se hodně naučím.	30) Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.	35) Mám radost z toho, co se dítě ve vyučování naučilo.
40) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	31) Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.	36) Myslím si, že se moje dcera/můj syn snaží podávat ve škole co nejlepší výkony.
46) Ve škole mám možnost objevovat nové informace.	35) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	40) Myslím si, že moje dítě má ve škole možnost objevovat nové informace.

ŽÁCI	UČITELÉ	RODIČE
50) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	42) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	43) Jsem rád/ráda, že moje dítě chodí do této školy.
52) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	44) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	45) Myslím si, že tato škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.

Ve výsledné grafické podobě jsou pak v bodech žáci, učitelé, případně rodiče uvedeny hodnoty Redukovaného indexu percepce uvedené skupiny respondentů. Tomuto indexu zároveň odpovídá podle měřítka i velikost opsané kružnice (a i vepsané číselné vyjádření). Čím více se průměr opsané kružnice blíží jedné, tím je hodnocení určité skupiny respondentů pozitivnější.

Výsledný graf tak ve většině případů má podobu trojúhelníku, v jehož vrcholech jsou opsané kružnice. Pokud se šetření účastnily dvě skupiny respondentů, je výsledkem úsečka. V ideální, avšak v praxi naprosto nereálné, situaci by výsledkem informací získaných od žáků, učitelů i rodičů byl jeden bod s opsanou kružnicí o průměru 1.

4 JAK ZKVALITNIT KLIMA ŠKOLY?

Nástroj Klima školy vám poskytl více či méně uspokojivé informace. Jak v případě udržení příznivého klimatu, tak při jeho zkvalitňování dochází k záměrným změnám na základě plánovaných intervencí. V případě zjištění nedostatků budete přemýšlet o možné nápravě. Jednat by se tedy mělo o cílevědomý proces, který bude s ohledem na podstatu klimatu školy také komplexní a dlouhodobý. Pokud půjde o plánovanou intervenci, má smysl si nejdříve odpovědět na otázky formulované Ottmarem Hankem³ (2005, s. 84):

- Vyplatí se náklady na realizaci projektu ke zkvalitnění klimatu školy?
- Jaké bude mít realizace projektu účinky? Čeho dosáhneme?
- Bude možné projekt zlepšovat?
- Podaří se ospravedlnit zvýšené pracovní úsilí před kolegy a vedením školy?
- Poroste přiměřeně spokojenost učitelů, žáků a dalších účastníků školního života, když zjistí, že nasazení „přináší ovoce“?

Návrhy na zlepšení a zintenzivnění života ve škole by měli zpracovávat všichni, kdo se podílejí na jejím životě. Počítat však musíme s tím, že někteří lidé nebudou sdílet naše nadšení a budou se stavět ke změnám s odporem. Soňa Koťátková (2006) zdůrazňuje, že příznivé či pozitivní klima školy nevznikne automaticky, ani je nelze nařídit a vyžadovat direktivními prostředky, které produkuje často strach, zlobu a působí kontraproduktivně.

Domníváme se, že nejen žáci, jak je uvedeno v publikaci Jürgena Bennacka (2006), ale i učitelé a rodiče se ve škole angažují, když:

- jsou motivovaní a podněcovaní,
- rozvíjejí samostatnost a seberealizaci,
- mohou prosadit své schopnosti,
- poznají ve své činnosti smysluplný cíl,
- mohou spolupracovat.

Klima školy lze ovlivňovat a měnit, i když obtížně a dlouhodobě. Věříme, že výsledky získané dotazníkovým šetřením vám pomohou zorientovat se v množství aspektů, které ovlivňují kvalitu percepce klimatu vaší školy, a že na základě informací obsažených v závěrečné zprávě dostanete konkrétní impulzy pro další práci.

---

3. V této souvislosti upozorňuje Jiří Mareš (2005), že k různým změnám v klimatu školy může docházet i zcela přirozeně, bez vnějšího ovlivňování. Podrobnosti lze nalézt v textu citovaného autora.

5 LITERATURA

- Bennack, J. (2006). *Erziehungskonzepte in der Schule. Praxishilfen für den Umgang mit Schülerinnen und Schülern*. Weinheim und Basel: Beltz.
- Bessoth, R. (1989). *Organisationsklima an Schulen*. Neuwied: Luchterhand.
- Bessoth, R. (1989). *Verbesserung des Unterrichtsklimas*. Neuwied: Luchterhand.
- Dreesmann, H. (1982). *Unterrichtsklima*. Weinheim: Beltz.
- Ellett, C. D., & Walberg, H. J. (1979). Principals' competency, environment, and outcomes. In Walberg, H. J. (Ed.), *Educational environments and effect* (pp. 140-164). Berkeley, CA: McCutchan.
- Eder, F. (1996). *Schul – und Klassenklima. Ausprägung, Determinanten und Wirkungen des Klimas an höheren Schulen*. Innsbruck: Studien Verlag.
- Fend, H. (1977). *Schulklima: Soziale Einflussprozesse in der Schule*. Weinheim: Beltz.
- Fox, R. H., Lippett, R., & Schmuck, R. (1974). *School climate improvement: A challenge to school administrators*. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa.
- Grecmanová, H. (2008). *Klima školy*. Olomouc: Hanex.
- Hanke, O. (2005). *Erziehen: Handlungsrezepte für den Schulalltag in der Sekundarstufe. Die Kraft der Klasse fördern*. Berlin: Cornelsen.
- Helus, Z., & Piřha, P. (1993). *Návrh pojetí obecné školy*. Praha: Portál.
- Janke, N. (2006). *Soziales Klima an Schulen aus Lehrer-, Schulleiter-, Schülerperspektive. Eine Sekundäranalyse der Studie „Kompetenzen und Einstellungen von Schülerinnen und Schülern – Jahrgangsstufe 4 (KESS 4)“*. Münster: Waxmann.
- Jeřek, S. (2004). Vývoj metodiky pro diagnostiku psychosociálního klimatu školy. In Jeřek, S. (Ed.), *Psychosociální klima školy II* (pp. 36-86). Brno: MSD.
- Kařpárková, J. (2007). *Výzkumný nástroj pro evaluaci školního klimatu*. Olomouc: Univerzita Palacého v Olomouci.
- Kořátková, S. (2006). Učitelé vytvářejí školní klima. *Informatorium 3-8*, 13(3), 8-9.
- Kraus, B. (1994). Škola jako sociální instituce na konci 20. století. *Pedagogická orientace*, 12–13, s. 75-79.
- Mareš, J. (1998). *Sociální klima školní třídy*. Praha: Asociace školní psychologie ČR a SR, Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR.
- Mareš, J. (2003). Diagnostika sociálního klimatu školy. In Jeřek, S. (Ed.), *Psychosociální klima školy I* (pp. 32-74). Brno: MSD s.r.o.
- Mareš, J. (2005). Intervence ovlivňující psychosociální klima školy. In Jeřek, S. (Ed.), *Sociální klima školy III* (pp. 4-33). Brno: MSD s.r.o.
- Mareš, J., Lukas, J., Jeřek, S., & Chalupníček, A. (2005). Do jaké míry lze využít internetovou prezentaci školy jako zrcadlo sociálního klimatu školy? In Jeřek, S. (Ed.), *Sociální klima školy III* (pp. 131-154). Brno: MSD s.r.o.
- Moos, R. H. (1979). *Evaluating educational environments: Procedures, measures, findings and policy implications*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Oswald, F., a kol. (1989). *Schulklima. Die Wirkungen der persönlichen Beziehungen in der Schule*. Wien: Universitätsverlag.
- Průcha, J. (1997). *Moderní pedagogika*. Praha: Portál.
- Saldern, M. von (1991). Die Lernumwelt aus der Sicht von Lehrern und Schülern. *Psychologie in Erziehung und Unterricht*, 38, 190-198.
- Schaffer, F. *Nepublikované texty*.
- Tagiuri, R. (1968). The concept of organizational climate. In Tagiuri, R., & Litwin, G. H. (Eds.), *Organizational climate. Explorations of a concept* (pp. 11-32). Boston, MA: Harvard University.

PŘÍLOHY

Dotazník pro žáky

Když se řekne škola ... Vybaví se prostředí, které velmi dobře znáš. Také tvoje informace mohou přispět ke zjištění případných nedostatků a ke zlepšení života ve škole. Zamysli se nad uvedenými tvrzeními, která souvisejí s tvou školou a s tím, co se v ní děje. Posuzuj celou svoji školu, všechny svoje učitele i spolužáky, které znáš. Přemýšlej, jak to vnímáš ty. Zvaž a rozhodni se, zda s určitým názorem nebo situací můžeš rozhodně souhlasit, spíše souhlasit, spíše nesouhlasit anebo rozhodně nesouhlasit.

Zakřížkuj příslušné políčko. Je důležité, aby ses vyjádřil/a na každém řádku. Veškeré dotazování je anonymní. Vyplnění dotazníku trvá přibližně 20 minut.

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1) Budova školy je v dobrém stavu.	1	2	3	4
2) V prostorách školy se špatně orientuji.	4	3	2	1
3) Líbí se mi výzdoba školy.	1	2	3	4
4) Prostory školy na mě působí stísněně.	4	3	2	1
5) Okolí školy se mi zdá upravené.	1	2	3	4
6) Ve škole je vždy uklizeno.	1	2	3	4
7) Nevyhovuje mi prostor k ukládání vlastních věcí ve škole.	4	3	2	1
8) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1	2	3	4
9) Jsem spokojen s nábytkem naší školy (s lavicemi, židlemi, ...).	1	2	3	4
10) Ve škole využívám při vyučování mnoho pomůcek (např. počítače, ...).	1	2	3	4
11) Jsem spokojen s vybavením naší tělocvičny.	1	2	3	4
12) Jídlo ve školní jídelně mi vždy chutná.	1	2	3	4
13) Všichni učitelé mají pochopení pro moje problémy.	1	2	3	4
14) Myslím si, že učitelé nadržují některým spolužákům.	4	3	2	1
15) Učitelé dodržují vše, co nám slíbí.	1	2	3	4
16) Někteří učitelé připravují žáky na různé soutěže.	1	2	3	4
17) Někteří učitelé pro nás připravují školní projekty.	1	2	3	4
18) Učitelé mi špatně vysvětlují učivo.	4	3	2	1
19) Všichni učitelé vyžadují, abychom v hodině spolupracovali.	1	2	3	4
20) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	1	2	3	4
21) Při vyučování se vždy nudím.	4	3	2	1

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
22) Zapojuji se do různých akcí školy.	1	2	3	4
23) Jsem pyšný na své školní úspěchy.	1	2	3	4
24) Rodiče se často ptají na mé výsledky ve škole.	1	2	3	4
25) Rodiče nechodí na třídní schůzky.	4	3	2	1
26) Rodiče si neváží učitelů naší školy.	4	3	2	1
27) Ve škole mám spolužáka, kterému se můžu s čímkoliv svěřit.	1	2	3	4
28) Na všechny spolužáky se můžu spolehnout.	1	2	3	4
29) Se spolužáky se navzájem uznáváme.	1	2	3	4
30) Před spolužáky můžu přiznat každou svoji chybu.	1	2	3	4
31) Mám strach z některých spolužáků.	4	3	2	1
32) Myslím si, že nás učitelé respektují.	1	2	3	4
33) Bojím se některých učitelů.	4	3	2	1
34) Půjčujeme si sešity na dopsání učiva.	1	2	3	4
35) Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	1	2	3	4
36) Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.	1	2	3	4
37) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.	1	2	3	4
38) U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.	1	2	3	4
39) V hodinách se hodně naučím.	1	2	3	4
40) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	1	2	3	4
41) Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu.	4	3	2	1
42) Učitelé učí jednotvárně.	4	3	2	1
43) Ve vyučování se můžu zapojit do diskuze.	1	2	3	4
44) Myslím si, že nás učitelé vedou k samostatnosti.	1	2	3	4
45) Ve škole mám možnost ukázat, co umím.	1	2	3	4
46) Ve škole mám možnost objevovat nové informace.	1	2	3	4
47) Suplování je nám dostatečně dopředu oznámeno.	1	2	3	4

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
48) Za nedodržení školního řádu jsou žáci přiměřeně trestáni.	1	2	3	4
49) Všichni učitelé nám říkají, co od nás očekávají.	1	2	3	4
50) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	1	2	3	4
51) Myslím si, že akce školy jsou důležitou součástí jejího života.	1	2	3	4
52) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1	2	3	4
53) Jsi	chlapec			1
	dívka			2

Děkujeme za čas, který jsi věnoval/a vyplnění dotazníku.

Chceš-li něco dodat k tématu dotazníku nebo k uvedeným tvrzením, tak tady je prostor pro tvé sdělení:

.....

.....

.....

Dotazník pro učitele

Škola je prostředí, které všichni znáte jako bývalí žáci a dnes i jako učitelé. Vaše informace mohou přispět ke zjištění případných nedostatků a ke zlepšení života ve škole. Zamyslete se nad uvedenými tvrzeními, která souvisejí se školou, kde pracujete. Posuzujte celou školu, všechny učitele i žáky, které vyučujete. Zvažte a rozhodněte se, zda s určitým názorem nebo situací můžete rozhodně souhlasit, spíše souhlasit, spíše nesouhlasit nebo rozhodně nesouhlasit.

Zakřížkujte příslušné políčko. Je důležité, abyste se vyjádřil/a ke každému tvrzení. Vyplňte prosím také údaje na konci dotazníku. Zde zakřížkujte příslušnou číslici. Veškeré dotazování je anonymní. Vyplňování dotazníku trvá přibližně 15 minut.

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1) Budova školy se mi líbí.	1	2	3	4
2) Líbí se mi výzdoba školy.	1	2	3	4
3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).	1	2	3	4
4) Ve škole je nedostatek specializovaných učeben.	4	3	2	1
5) Ve škole je vždy uklizeno.	1	2	3	4
6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1	2	3	4
7) Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování.	1	2	3	4
8) V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou.	1	2	3	4
9) Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, časopisy ...)	1	2	3	4
10) Se stravou ve školní jídelně jsem spokojen.	1	2	3	4
11) Vybavení sborovny je funkční.	1	2	3	4
12) Slychám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	4	3	2	1
13) Nedaří se mi k žákům přistupovat individuálně.	4	3	2	1
14) K problémům žáků se snažím přistupovat s porozuměním.	1	2	3	4
15) Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít.	4	3	2	1
16) Mezi učiteli nejsou velké konflikty.	1	2	3	4
17) Rodiče mě často kontaktují, aby se zeptali na školní výsledky svých dětí.	1	2	3	4
18) Mnoho rodičů mě uráží.	4	3	2	1
19) Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.	1	2	3	4

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
20) Myslím si, že moje práce ve škole je dostatečně finančně ohodnocena.	1	2	3	4
21) Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajícím se učitelů.	4	3	2	1
22) Ve škole je někdo, komu se mohu svěřit.	1	2	3	4
23) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	4	3	2	1
24) Na většinu svých žáků se mohu spolehnout.	1	2	3	4
25) Mám strach z některých žáků naší školy.	4	3	2	1
26) Mezi kolegy mám několik velmi dobrých přátel.	1	2	3	4
27) Bojím se některých kolegů ve škole.	4	3	2	1
28) Žáci se bojí některých spolužáků.	4	3	2	1
29) Žáci mi někdy pomáhají s přípravou výuky.	1	2	3	4
30) Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.	1	2	3	4
31) Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.	1	2	3	4
32) Někteří kolegové mě svými požadavky omezují.	4	3	2	1
33) V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	1	2	3	4
34) V naší škole se nic zajímavého neděje.	4	3	2	1
35) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	1	2	3	4
36) Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace.	1	2	3	4
37) Zním plány školy do budoucna.	1	2	3	4
38) Všichni žáci dodržují pravidla ve škole.	1	2	3	4
39) Někteří učitelé pravidla nedodržují.	4	3	2	1
40) Za nedodržování pravidel jsou žáci přiměřeně potrestáni.	1	2	3	4
41) Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	1	2	3	4
42) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	1	2	3	4

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
43) Líbí se mi znak (logo) školy.	1	2	3	4
44) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1	2	3	4
45) Jste	Muž			1
	Žena			2
46) Jak dlouho pracujete na této škole	0-2 roky			1
	3-10 let			2
	11-18 let			3
	19-26 let			4
	27 a více let			5

Děkujeme za čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.

Chcete-li něco dodat k tématu dotazníku nebo k uvedeným tvrzením, zde je prostor pro vaše poznámky:

.....

.....

.....

Dotazník pro rodiče

Škola je prostředí, které všichni znáte. Vaše informace mohou přispět ke zjištění případných nedostatků a ke zlepšení života ve škole. Zamyslete se tedy nad uvedenými tvrzeními, která souvisejí se školou, kam dochází Vaše dítě, v případě více dětí starší dítě. Posuzujte celou školu, všechny učitele i spolužáky svého dítěte. Zvažte a rozhodněte se, zda s určitým názorem nebo situací můžete rozhodně souhlasit, spíše souhlasit, spíše nesouhlasit nebo rozhodně nesouhlasit.

Zakřížkujte příslušné políčko. Je důležité, abyste se vyjádřil/a ke každému tvrzení. Vyplňte prosím také údaje na konci dotazníku. Zde zakřížkujte příslušnou číslici nebo dopište požadovaný údaj. Vyplňování dotazníku trvá přibližně 15 minut. Veškeré dotazování je anonymní.

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1) Líbí se mi výzdoba školy.	1	2	3	4
2) Líbí se mi výzdoba chodeb.	1	2	3	4
3) Ve škole je vždy uklizeno.	1	2	3	4
4) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1	2	3	4
5) Vybavení školy (např. nábytkem,...) pokládám za vyhovující.	1	2	3	4
6) Mé dítě je spokojeno se stravou ve školní jídelně.	1	2	3	4
7) Myslím si, že většina učitelů mého dítěte má přehled v tom, co učí.	1	2	3	4
8) Pokud mé dítě něčemu nerozumí, většina učitelů se mu to snaží ještě jednou vysvětlit.	1	2	3	4
9) Mé dítě musí být často doučováno.	4	3	2	1
10) Učitelé organizují pro žáky různé zajímavé akce.	1	2	3	4
11) Domnívám se, že učitelé nepřipravují mé dítě do života.	4	3	2	1
12) Domnívám se, že učitelé nepřipravují mé dítě k přijímacím zkouškám.	4	3	2	1
13) Myslím si, že většina učitelů se snaží nikomu nenadržovat.	1	2	3	4
14) Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.	1	2	3	4
15) V některých předmětech se mému dítěti stále střídají učitelé.	4	3	2	1
16) Třídní učitelé mého dítěte se příliš často mění.	4	3	2	1
17) Myslím si, že moje dítě chodí rádo do školy.	1	2	3	4
18) Zdá se mi, že učení mého dítěte příliš nezajímá.	4	3	2	1
19) Myslím si, že se mé dítě nechce zapojovat do různých akcí školy.	4	3	2	1
20) Myslím si, že mé dítě nepracuje ve škole na své maximum.	4	3	2	1

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
21) Většiny učitelů svého dítěte si vážím.	1	2	3	4
22) Myslím si, že ve vedení této školy jsou schopní lidé.	1	2	3	4
23) Na vedení školy oceňuji lidský přístup k mému dítěti.	1	2	3	4
24) Ze způsobu jednání s vedením školy mám dobrý pocit.	1	2	3	4
25) Mé dítě má strach z některých spolužáků.	4	3	2	1
26) Stále častěji se dovídám, že si žáci navzájem ubližují.	4	3	2	1
27) Mé dítě se bojí většiny učitelů.	4	3	2	1
28) Někteří učitelé se ke mně chovají nadřazeně.	4	3	2	1
29) Většina spolužáků je ochotna poradit mému dítěti.	1	2	3	4
30) Pokud je moje dítě nemocné, nosí mu spolužáci úkoly.	1	2	3	4
31) Když mé dítě chybí, ví od spolužáků, co se ve škole dělo.	1	2	3	4
32) Třídní učitel mě dostatečně informuje o mém dítěti.	1	2	3	4
33) Většina učitelů chce, aby mé dítě přemýšlelo.	1	2	3	4
34) Domnívám se, že moje dítě může zažít ve škole úspěch.	1	2	3	4
35) Mám radost z toho, co se dítě ve vyučování naučilo.	1	2	3	4
36) Myslím si, že se moje dcera/můj syn snaží podávat ve škole co nejlepší výkony.	1	2	3	4
37) Dítě chodí ze školy příliš unavené.	4	3	2	1
38) Ve škole může moje dítě říct svůj názor.	1	2	3	4
39) Ve škole má moje dítě možnost ukázat, co umí.	1	2	3	4
40) Myslím si, že moje dítě má ve škole možnost objevovat nové informace.	1	2	3	4
41) Vím, co se ve škole plánuje do budoucna.	1	2	3	4
42) Díky této škole má moje dítě představu, co může po jejím ukončení dělat.	1	2	3	4

Tvrzení	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
43) Jsem rád/ráda, že moje dítě chodí do této školy.	1	2	3	4
44) Tuto školu mohu doporučit svým známým pro jejich děti.	1	2	3	4
45) Myslím si, že tato škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1	2	3	4
46) Jste	Muž			1
	Žena			2
47) Školu navštěvuje	1 naše dítě			1
	2 naše děti			2
	3 a více našich dětí			3
48) Vaše dítě (v případě více dětí starší) navštěvuje nyní třídu				

Děkujeme za čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.

Chcete-li něco dodat k tématu dotazníku nebo k uvedeným tvrzením, tak tady je prostor pro vaše sdělení:

.....

.....

.....

KLIMA ŠKOLY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zpráva z evaluačního nástroje Klima školy

Škola	SPŠ
Termín	7.11.2011 - 27.11.2011

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli, milí kolegové!

Dovolu, abychom se stali vašimi průvodci při interpretaci výsledků evaluačního nástroje Klima školy. Klima školy bylo zjišťováno prostřednictvím souboru dotazníků pro žáky, učitele a rodiče. Klima školy považujeme za projev celého školního prostředí (sociální, kulturní, personální a ekologické oblasti) v subjektivním vnímání, prožívání a hodnocení žáků, učitelů, rodičů a dalších osob, které se podílejí na životě školy. Klima školy je úzce spojeno s prostředím školy, z něhož vyplývá. Někdy bývá klima školy zjednodušeně vysvětlováno jako život ve škole, nálada školy, socializační efekt školy, duch školy či étos školy. Vypovídající informace o klimatu školy lze získat jen díky odpovědím optimálně tří skupin respondentů (žáků, učitelů a rodičů) a průnikům jejich odpovědí v obsahově shodných položkách. V případě vnímání příznivého (pozitivního) klimatu ve vaší škole lze s jistou mírou opatrnosti konstatovat, že se učitelům, žákům a rodičům ve vaší škole nebo její části líbí, že jsou v jejím a s jejím prostředím spokojeni. Uvedený závěr se projeví nižšími hodnotami Indexů percepce a Redukovaných indexů percepce. Nepříznivé klima se odráží ve vyšších hodnotách Indexů percepce a Indexů shody.

Je zřejmé, že pocit ze života ve škole nemusí mít dotazované skupiny stejný. Zvláště jednotlivci se mohou ve svých hodnoceních lišit.

Získané výsledky vypovídají o mnoha aspektech klimatu školy: o pocitech z budovy školy a jejího vybavení, estetického ztvárnění, o vnímání osob, které se účastní života ve škole (jejich vlastnostech, kompetencích atd.), o prožívání vztahů mezi těmito osobami (žáky, učiteli a rodiči), o způsobech prožívání kurikula školy a jejich vnějších projevů.

Dotazník pro žáky obsahuje 53 položek, dotazník pro učitele se skládá z 46 položek a dotazník pro rodiče má 48 položek, a to včetně demografických ukazatelů. Všechny dotazníky mohou mít o dvě položky méně, v případě, že jste si nevolili položky týkající se školní jídelny a tělocvičny (pouze tyto dvě byly volitelné).

V dotaznících respondenti hodnotili jednotlivé aspekty klimatu na čtyřbodové škále rozhodně souhlasím (1), spíše souhlasím (2), spíše nesouhlasím (3) a rozhodně nesouhlasím (4). U některých položek byla škála obrácená, odpověď rozhodně souhlasím (4) vyjadřuje v těchto případech negativní hodnocení daného aspektu.

Interpretace

Základní informace o výsledcích šetření klimatu školy vám poskytuje tabulka, v níž naleznete návratnost dotazníků od respondentů v poměru k velikosti školy či její části. Vyplňování dotazníků je anonymní, je proto možné, že některý respondent dotazník vyplnil vícekrát. Návratnost je spočítána vůči zadanému počtu respondentů, proto se může stát, že údaj o návratnosti v ojedinelých případech přesáhne i 100 %. Dále tabulka informuje o hodnotách Indexu percepce jednotlivých skupin respondentů a směrodatných odchylkách tohoto indexu.

	žáci		učitelé		rodiče							
	vaše výsledky	výsledky podle stejných typů škol	vaše výsledky	výsledky podle stejných typů škol	vaše výsledky	výsledky podle stejných typů škol						
Návratnost dotazníků	n	%	n	%	n	%	n					
v absolutních číslech (n) a %	318	87	-	27	68	-	69	19	-			
Index percepce	2.15		-		1.89		-		1.87		-	
Směrodatná odchylka Indexu percepce	0.33		-		0.24		-		0.36		-	

Střední odborná škola

	žáci	učitelé	rodiče
Návratnost dotazníků (%)	87	68	19
Index percepce	2.15	1.89	1.87
Směrodatná odchylka Indexu percepce	0.33	0.24	0.36

Index percepce vychází z aritmetického průměru odpovědí všech položek dotazníku jednoho respondenta a následně je vypočítán jako aritmetický průměr ze všech aritmetických průměrů jednotlivců v každé skupině respondentů (učitelů, žáků, rodičů). Nabývá hodnoty v intervalu 1 – 4. V případě příznivého (pozitivního) klimatu (hodnoty Indexů percepce jsou nižší a obdobné u většiny respondentů – viz směrodatná odchylka) lze s jistou mírou opatrnosti konstatovat, že se učitelům, žákům a rodičům ve škole nebo její části líbí, a že jsou v jejím a s jejím prostředím spokojeni. Čím nižší hodnota Indexu percepce, tím je percepce dotazované skupiny příznivější. Nepříznivé školní klima se odráží ve vyšších hodnotách Indexů percepce (za vyšší lze považovat hodnotu větší než 2,2).

V případě, že se objeví u některé skupiny respondentů vyšší hodnoty Indexu percepce (vyšší než 2,2), doporučujeme nahlédnout do přehledu vyhodnocených položek, uvedených v příloze vygenerované Zprávy z evaluačního nástroje Klima školy. Zde jsou všechny položky vyhodnoceny samostatně a seřazeny podle hodnot aritmetických průměrů škál samostatných položek od nejvyšší po nejnižší hodnotu. Vysoké hodnoty aritmetických průměrů položek signalizují problém a upozorňují na nutnost věnovat obsahu položky zvýšenou pozornost, avšak v kontextu i s ostatními položkami (za vyšší lze považovat hodnotu větší než 2,2).

Směrodatná odchylka vypovídá o míře shody odpovědí respondentů. Čím je nižší hodnota směrodatné odchylky, tím je vyšší shoda v odpovědích mezi respondenty a naopak. Směrodatné odchylky jsou spočteny jak pro Indexy percepce (za nízké je možné považovat hodnoty menší než 0,2; za vysoké vyšší než 0,4), tak dále pro jednotlivé položky (v tomto případě je možné za nízké považovat hodnoty směrodatných odchylek menší než 0,7; za vysoké vyšší než 0,9). Vyšší směrodatná odchylka indikuje především velké rozdíly názorů v dané skupině respondentů, výsledky je pak nutné vnímat nikoli jako převládající názor, ale jako informaci o velkých názorových rozdílech.

Velké rozdíly mezi Indexy percepce jednotlivých skupin (rozdíly větší než 0,2) a vyšší hodnoty směrodatných odchylek indexů percepce (vyšší než 0,9) ukazují na odlišné vnímání klimatu školy mezi jednotlivými skupinami respondentů a mohou tak nepřímo poukazovat na určité problémy. V tomto případě doporučujeme nahlédnout do výsledků za jednotlivé položky v příloze Zprávy z evaluačního nástroje Klima školy a zjistit, u kterých položek jsou směrodatné odchylky nejvyšší, a podle toho pak použít i další evaluační nástroje projektu Cesta ke kvalitě ke zmapování důvodů těchto rozdílů (např. Ankety pro žáky, pro učitele, pro rodiče, Klima školní třídy).

V případě, že se v databázi portálu evaluačních nástrojů objevuje obdobná škola nebo její část, lze porovnat výsledky i s danou anonymizovanou školou nebo sloučenou skupinou těchto škol. (viz úvodní tabulka).

Odpovědi skupin respondentů na vybrané položky dotazníků

Pro následující přehledy byly vybrány položky s vysokou výpovědní hodnotou, jednoznačnou interpretací. Jsou to také ty položky, ve kterých máte velké možnosti reagovat na zjištění (a to udržováním dobré praxe nebo přijímáním různých kroků vedoucích ke zlepšení stávající situace). Pozor na nutnost opačné interpretace u negativně formulovaných položek (ve zprávě jsou označeny šedým podkladem, v příloze jsou v oddělených tabulkách). Aritmetické průměry jsou zde spočteny pro dané položky dotazníku za příslušnou skupinu respondentů (žáků, učitelů, rodičů). Pozornost věnujte především hodnotám aritmetického průměru vyšším než 2,5. Připomínáme, že čím nižší hodnota směrodatné odchylky, tím vyšší shoda v odpovědích respondentů (v tomto případě je možné za nízké považovat hodnoty směrodatných odchylek menší než 0,7; za vysoké vyšší než 0,9). Ve sloupci Modus/procento odpovědí první číslo znamená nejčastější odpověď respondentů na škále 1 - 2 - 3 - 4 a za lomítkem naleznete procento těchto odpovědí. Jestliže např. respondenti volili nejčastěji odpověď 3, tak modus je 3 a za lomítkem naleznete procento respondentů, kteří takto odpověděli, např. 39,3.

Dotazník pro žáky	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Jídlo ve školní jídelně mi vždy chutná.	2.33	0.93	2 / 50.0
Myslím si, že učitelé nadržují některým spolužákům.	2.67	0.90	2 / 39.0
Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	1.68	0.64	2 / 50.0
Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.	2.36	0.80	2 / 50.6
V hodinách se hodně naučím.	2.30	0.72	2 / 58.8
Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu.	2.73	0.84	3 / 39.3
Učitelé učí jednotvárně.	2.62	0.76	3 / 42.1
Suplování je nám dostatečně dopředu oznámeno.	2.47	0.95	2 / 40.3

Dotazník pro učitele	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Se stravou ve školní jídelně jsem spokojen.	1.56	0.74	1 / 55.6
Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.	2.11	0.50	2 / 74.1
Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	2.19	0.55	2 / 66.7
Mám strach z některých žáků naší školy.	1.48	0.79	1 / 66.7
Bojím se některých kolegů ve škole.	1.26	0.44	1 / 74.1
V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	2.00	0.54	2 / 70.4
V naší škole se nic zajímavého neděje.	1.56	0.50	2 / 55.6
Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	1.85	0.52	2 / 70.4

Dotazník pro rodiče	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Mé dítě je spokojeno se stravou ve školní jídelně.	1.90	0.87	2 / 44.9
Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.	2.07	0.75	2 / 56.5
Myslím si, že ve vedení této školy jsou schopní lidé.	1.74	0.65	2 / 59.4
Někteří učitelé se ke mně chovají nadřazeně.	1.74	0.86	1 / 46.4
Třídní učitel mě dostatečně informuje o mém dítěti.	1.68	0.63	2 / 50.7
Domnívám se, že moje dítě může zažít ve škole úspěch.	1.91	0.68	2 / 58.0
Dítě chodí ze školy příliš unavené.	2.22	0.83	2 / 47.8
Tuto školu mohu doporučit svým známým pro jejich děti.	1.58	0.57	2 / 49.3

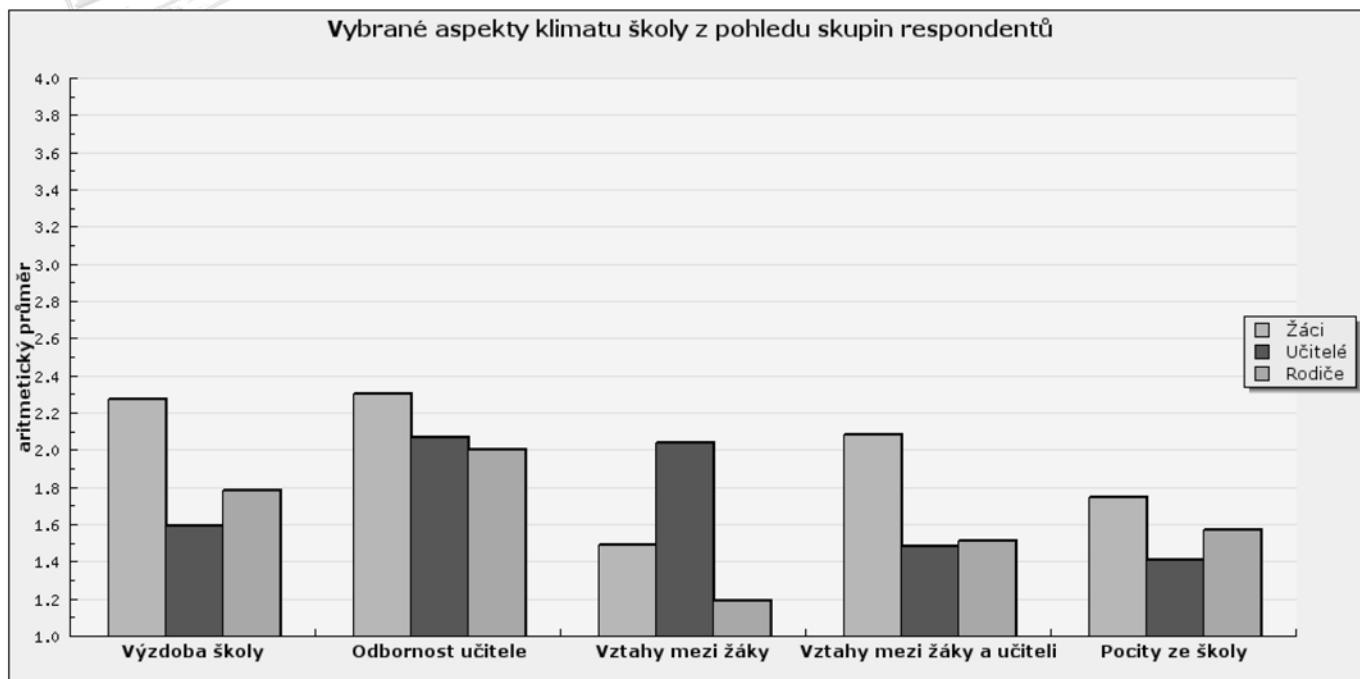
Výsledky vybraných položek společných pro žáky, rodiče i učitele

Vybrané aspekty		
ŽÁCI	UČITELÉ	RODIČE
Výzdoba školy		
3) Líbí se mi výzdoba školy.	2) Líbí se mi výzdoba školy.	1) Líbí se mi výzdoba školy.
Odbornost učitele		
20) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	12) Slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	7) Myslím si, že většina učitelů mého dítěte má přehled v tom, co učí.
Vztahy mezi žáky		
31) Mám strach z některých spolužáků.	28) Žáci se bojí některých spolužáků.	25) Mé dítě má strach z některých spolužáků.
Vztahy mezi žáky a učiteli		
33) Bojím se některých učitelů.	25) Mám strach z některých žáků naší školy.	27) Mé dítě se bojí většiny učitelů.
Pocity ze školy		
50) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	42) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	43) Jsem rád/ráda, že moje dítě chodí do této školy.

Výsledky hodnocení vybraných aspektů klimatu školy (výzdoba školy, odbornost učitele, vztahy mezi žáky, vztahy mezi učiteli a žáky, pocity ze školy) naleznete v grafickém znázornění v sloupcovém grafu. Zde jsou prezentovány výsledky aritmetických průměrů vybraných položek. Nižší hodnoty (menší než 2,2) opět odpovídají pozitivnějšímu vnímání. Aspekty odpovídají významným oblastem, které se podílejí na kvalitě klimatu školy. Jednotlivé aspekty byly sledovány u všech skupin respondentů.

Sloupcový graf

vznikl z hodnot aritmetických průměrů za jednotlivé skupiny respondentů v jednotlivých položkách.

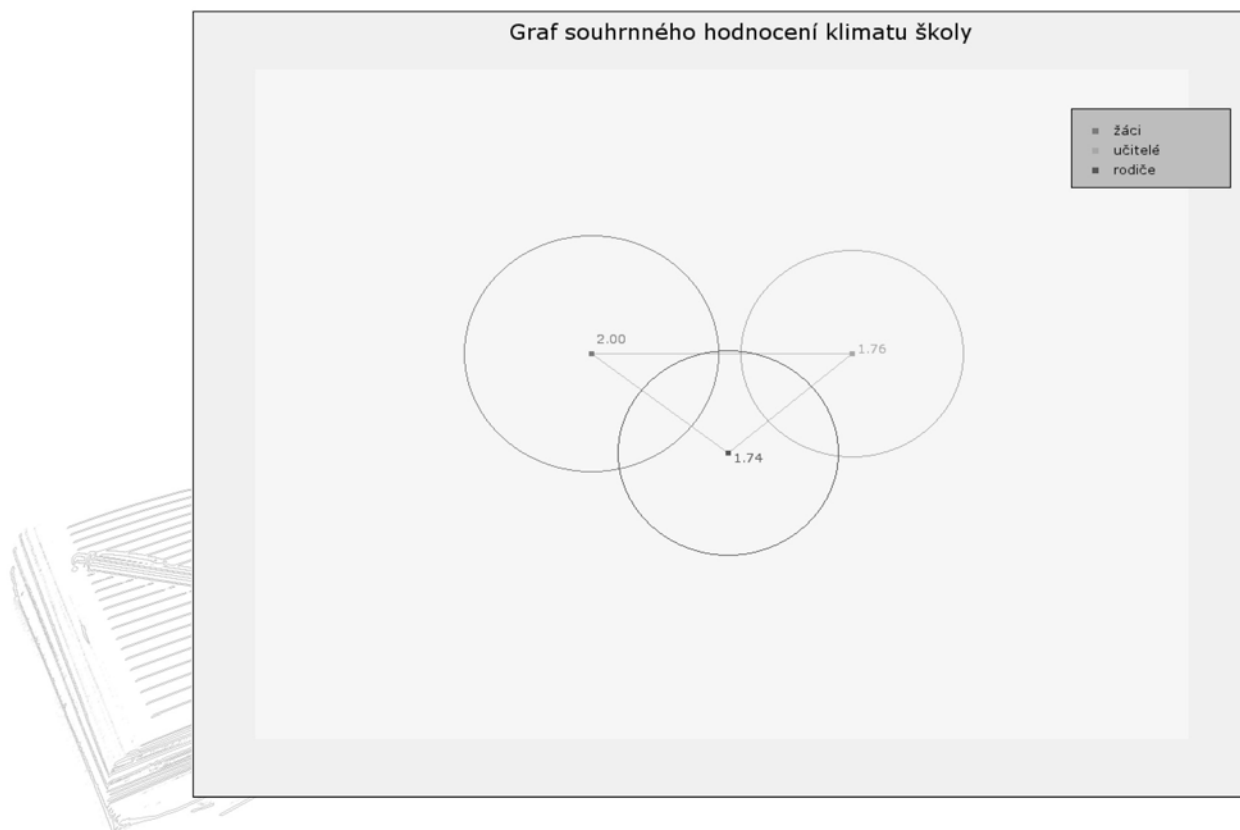
Rozdíly ve výškách sloupců jednotlivých aspektů ukazují míru neshody mezi jednotlivými skupinami respondentů při hodnocení daného aspektu.

Souhrnné hodnocení školního klimatu

Pro souhrnné grafické znázornění vnímání školního klimatu je využito Redukovaného indexu percepce a výpočtu Euklidovských vzdáleností mezi pohledy vždy dvou skupin respondentů na níže uvedenou sadu vybraných párů položek z dotazníků. Redukovaný index percepce je spočítán z průnikových položek, které se vyskytují v dotaznících pro učitele, žáky i rodiče a sledují stejný jev. Nepočítá se ze všech položek dotazníku jako index percepce. Průměrné hodnoty Redukovaných indexů percepce se proto v níže prezentovaném Grafu souhrnného hodnocení klimatu školy nepatrně liší od hodnot Indexů percepce v úvodní tabulce zprávy.

Průnikové položky v dotaznících pro žáky, učitele a rodiče		
ŽÁCI	UČITELÉ	RODIČE
3) Líbí se mi výzdoba školy.	2) Líbí se mi výzdoba školy.	1) Líbí se mi výzdoba školy.
6) Ve škole je vždy uklizeno.	5) Ve škole je vždy uklizeno.	3) Ve škole je vždy uklizeno.
8) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	6) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	4) Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.
9) Jsem spokojen s nábytkem naší školy (s lavicemi, židlemi, ...).	3) Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).	5) Vybavení školy (např. nábytkem, ...) pokládám za vyhovující.
13) Všichni učitelé mají pochopení pro moje problémy.	14) K problémům žáků se snažím přistupovat s porozuměním.	14) Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.
20) Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	12) Slýchávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	7) Myslím si, že většina učitelů mého dítěte má přehled v tom, co učí.
35) Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	23) Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	29) Většina spolužáků je ochotna poradit mému dítěti.
31) Mám strach z některých spolužáků.	28) Žáci se bojí některých spolužáků.	25) Mé dítě má strach z některých spolužáků.
33) Bojím se některých učitelů.	25) Mám strach z některých žáků naší školy.	27) Mé dítě se bojí většiny učitelů.
39) V hodinách se hodně naučím.	30) Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.	35) Mám radost z toho, co se dítě ve vyučování naučilo.
40) Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	31) Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.	36) Myslím si, že se moje dcera/syn snaží podávat ve škole co nejlepší výkony.
46) Ve škole mám možnost objevovat nové informace.	35) Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	40) Myslím si, že moje dítě má ve škole možnost objevovat nové informace.
50) Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	42) Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	43) Jsem rád/ráda, že moje dítě chodí do této školy.
52) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	44) Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	45) Myslím si, že tato škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.

Euklidovské vzdálenosti vycházejí z průnikových položek všech dotazníků. Vyjadřují míru shody v percepci napříč skupinami respondentů. Čím jsou body k sobě blíže, tím je shoda v percepci jednotlivých skupin respondentů vyšší. Je však důležité zmínit, že v praxi lze jen stěží dosáhnout hypotetického stavu naprosté shody pohledů různých skupin.

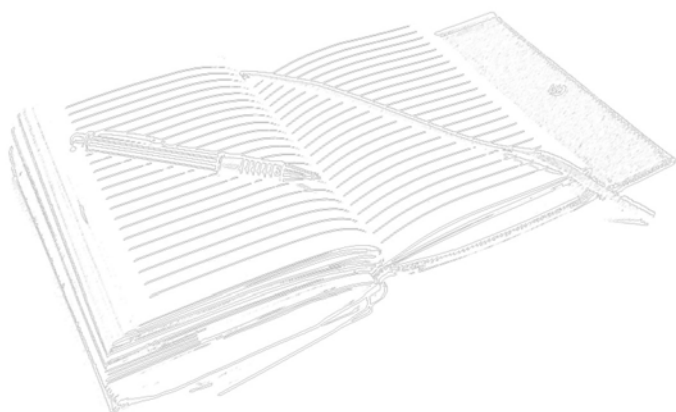

Ve výsledné grafické podobě jsou pak v bodech žáci, učitelé, případně rodiče uvedeny hodnoty Redukovaného Indexu percepce uvedené skupiny respondentů. Tomuto indexu zároveň odpovídá podle měřítka i velikost opsané kružnice (a i vepsané číselné vyjádření). Čím více se průměr opsané kružnice blíží jedné, tím je hodnocení určité skupiny respondentů pozitivnější. Euklidovské vzdálenosti vycházejí z průnikových položek všech dotazníků. Vyjadřují míru shody v percepci napříč skupinami respondentů. Čím jsou body k sobě blíže, tím je shoda v percepci jednotlivých skupin respondentů vyšší. Je však důležité zmínit, že v praxi lze jen stěží dosáhnout hypotetického stavu naprosté shody různých skupin. Výsledný graf tak ve většině případů má podobu trojúhelníku, v jehož vrcholech jsou opsané kružnice. Pokud se šetření účastnily dvě skupiny respondentů, je výsledkem úsečka. Ideální, avšak v praxi naprosto nereálné situaci, by výsledkem informací získaných od žáků, učitelů i rodičů, byl jeden bod s opsanou kružnicí o průměru 1.

Příloha

V následujících tabulkách jsou prezentovány výsledky za všechny položky v dotaznících. Jsou uspořádány podle skupin respondentů a podle pozitivně a negativně formulovaných položek. Pozitivně formulované položky jsou seřazeny vzestupně podle hodnot aritmetických průměrů. Položky, které jsou výše, jsou tedy respondenty vnímány pozitivněji a dané aspekty klimatu jsou oceňovány. Negativně formulované položky jsou seřazeny sestupně podle hodnot aritmetických průměrů. Proto jsou v tabulce výše položky, které respondenti vnímají kritičtěji.

Na závěr zprávy jsou uvedena sdělení respondentů ke klimatu školy. Z důvodu zachování co největší autentičnosti, neprošla sdělení učitelů, žáků a rodičů jazykovou korekturou.

Střední odborná škola

	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Žáci jsou spokojeni s...			
U učitelů můžu hledat pomoc při řešení osobních problémů.	2.80	0.84	3 / 45.0
Všichni učitelé mají pochopení pro moje problémy.	2.78	0.85	3 / 39.6
Na všechny spolužáky se můžu spolehnout.	2.77	0.90	3 / 40.9
Myslím si, že nás učitelé respektují.	2.57	0.80	2 / 42.1
Před spolužáky můžu přiznat každou svoji chybu.	2.56	0.88	3 / 38.7
Jsem pyšný na své školní úspěchy.	2.56	0.83	2 / 41.2
Učitelé dodržují vše, co nám slíbí.	2.50	0.77	2 / 48.1
Suplování je nám dostatečně dopředu oznámeno.	2.47	0.95	2 / 40.3
Zapojuji se do různých akcí školy.	2.46	0.79	3 / 42.5
Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.	2.36	0.80	2 / 50.6
Jídlo ve školní jídelně mi vždy chutná.	2.33	0.93	2 / 50.0
Všichni učitelé mají přehled o tom, co učí.	2.30	0.88	2 / 45.3
V hodinách se hodně naučím.	2.30	0.72	2 / 58.8
Líbí se mi výzdoba školy.	2.27	0.71	2 / 55.3
Se spolužáky se navzájem uznáváme.	2.23	0.78	2 / 50.3
Všichni učitelé nám říkají, co od nás očekávají.	2.22	0.74	2 / 52.8
Za nedodržení školního řádu jsou žáci přiměřeně trestáni.	2.20	0.81	2 / 55.0
Někteří učitelé připravují žáky na různé soutěže.	2.18	0.75	2 / 53.8
Všichni učitelé vyžadují, abychom v hodině spolupracovali.	2.13	0.82	2 / 43.7
Ve škole je vždy uklizeno.	2.13	0.83	2 / 50.6
Ve škole mám možnost ukázat, co umím.	2.10	0.75	2 / 55.3
Někteří učitelé pro nás připravují školní projekty.	2.08	0.69	2 / 59.7
Myslím si, že akce školy jsou důležitou součástí jejího života.	2.08	0.82	2 / 50.3
Ve vyučování se můžu zapojit do diskuse.	2.07	0.75	2 / 55.7
Myslím si, že nás učitelé vedou k samostatnosti.	2.04	0.76	2 / 54.7
Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	2.02	0.74	2 / 57.2
Okolí školy se mi zdá upravené.	2.00	0.76	2 / 54.1
Jsem spokojen s nábytkem naší školy (s lavicemi, židlemi, ...).	1.97	0.67	2 / 61.0
Ve škole se snažím podávat co nejlepší výkony.	1.96	0.76	2 / 56.0
Jsem spokojen s vybavením naší tělocvičny.	1.94	0.77	2 / 50.0
Ve škole využívám při vyučování mnoho pomůcek (např. počítače, ...).	1.93	0.72	2 / 50.3
U učitelů můžu hledat pomoc při řešení problémů spojených s učením.	1.93	0.70	2 / 58.5
Ve škole mám spolužáka, kterému se můžu s čímkoliv svěřit.	1.80	0.92	1 / 48.1
Ve škole mám možnost objevovat nové informace.	1.77	0.67	2 / 57.9
Jsem rád/ráda, že chodím do této školy.	1.75	0.74	2 / 48.1
Rodiče se často ptají na mé výsledky ve škole.	1.70	0.84	1 / 50.3
Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	1.68	0.64	2 / 50.0
Půjčujeme si sešity na dopsání učiva.	1.61	0.74	1 / 50.9
Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1.55	0.65	1 / 51.9
Budova školy je v dobrém stavu.	1.52	0.56	1 / 50.3
Žáci kriticky vnímají ...			
Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu.	2.73	0.84	3 / 39.3
Při vyučování se vždy nudím.	2.69	0.83	3 / 42.1
Myslím si, že učitelé nadřezují některým spolužákům.	2.67	0.90	2 / 39.0
Učitelé učí jednotvárně.	2.62	0.76	3 / 42.1
Učitelé mi špatně vysvětlují učivo.	2.54	0.75	2 / 48.1
Nevyhovuje mi prostor k ukládání vlastních věcí ve škole.	2.42	1.05	2 / 33.6
Bojím se některých učitelů.	2.08	1.01	1 / 35.2
V prostorách školy se špatně orientuji.	1.72	0.79	1 / 45.3
Prostory školy na mě působí stísněně.	1.69	0.73	2 / 45.9
Rodiče nechodí na třídní schůzky.	1.69	0.88	1 / 55.3
Rodiče si neváží učitelů naší školy.	1.64	0.72	1 / 47.5
Mám strach z některých spolužáků.	1.49	0.81	1 / 66.0

Střední odborná škola

	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Učitelé jsou spokojeni s...			
Žáci mi někdy pomáhají s přípravou výuky.	2.96	0.79	3 /48.1
Rodiče mě často kontaktují, aby se zeptali na školní výsledky svých dětí.	2.93	0.72	3 /70.4
Všichni žáci dodržují pravidla ve škole.	2.81	0.67	3 /51.9
Jsem spokojený s tím, co se žáci v mých hodinách naučí.	2.26	0.58	2 /59.3
Škola disponuje řadou dostupných informačních zdrojů pro výuku (knihy, učebnice, časopisy ...).	2.26	0.70	2 /55.6
Mám k dispozici dostatek pomůcek pro vyučování.	2.22	0.57	2 /63.0
Oceňuji snahu svých žáků podávat ve škole co nejlepší výkony.	2.19	0.67	2 /63.0
Znám plány školy do budoucna.	2.11	0.42	2 /81.5
Komunikace mezi vedením školy a učiteli je bezproblémová.	2.11	0.50	2 /74.1
Na většinu svých žáků se mohu spolehnout.	2.07	0.47	2 /77.8
Za nedodržování pravidel jsou žáci přiměřeně potrestáni.	2.04	0.43	2 /81.5
Ve škole je někdo, komu se mohu svěřit.	2.04	0.88	2 /44.4
V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	2.00	0.54	2 /70.4
Myslím si, že moje práce ve škole je dostatečně finančně ohodnocena.	2.00	0.67	2 /66.7
V učebnách, v nichž učím, jsem spokojen s didaktickou technikou.	1.85	0.59	2 /63.0
Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	1.85	0.52	2 /70.4
Mezi kolegy mám několik velmi dobrých přátel.	1.85	0.59	2 /63.0
Ve škole mají žáci možnost objevovat nové věci.	1.78	0.42	2 /77.8
Mezi učiteli nejsou velké konflikty.	1.74	0.84	2 /44.4
Vyhovuje mi moje pracovní zázemí ve škole (stůl, židle...).	1.70	0.66	2 /48.1
Líbí se mi znak (logo) školy.	1.63	0.62	2 /48.1
Líbí se mi výzdoba školy.	1.59	0.56	2 /51.9
Se stravou ve školní jídelně jsem spokojen.	1.56	0.74	1 /55.6
Ve škole je vždy uklizeno.	1.52	0.69	1 /59.3
Vybavení sborovny je funkční.	1.52	0.50	2 /51.9
Vedení školy podporuje, když učitelé uplatňují ve výuce různé inovace.	1.52	0.50	2 /51.9
Myslím si, že naše škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1.52	0.57	1 /51.9
Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1.44	0.57	1 /59.3
K problémům žáků se snažím přistupovat s porozuměním.	1.44	0.57	1 /59.3
Jsem rád/ráda, že pracuji na této škole.	1.41	0.49	1 /59.3
Budova školy se mi líbí.	1.22	0.42	1 /77.8
Učitelé kriticky vnímají ...			
Vedení školy mě již několikrát zklamalo svým postojem k záležitostem týkajících se učitelů.	2.33	0.67	2 /55.6
Ve škole je nedostatek specializovaných učeben.	2.26	1.04	2 /40.7
Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	2.19	0.55	2 /66.7
Někteří učitelé pravidla nedodržují.	2.19	0.67	2 /63.0
Nedaří se mi k žákům přistupovat individuálně.	2.11	0.74	2 /55.6
Slychávám od žáků, že někteří učitelé nejsou schopni odpovědět na jejich otázky, které se týkají učiva.	2.07	0.66	2 /55.6
Žáci se bojí některých spolužáků.	2.04	0.43	2 /81.5
Někteří kolegové mě svými požadavky omezují.	1.63	0.55	2 /55.6
Myslím si, že řada mých kolegů chce ze školy odejít.	1.56	0.50	2 /55.6
V naší škole se nic zajímavého neděje.	1.56	0.50	2 /55.6
Mám strach z některých žáků naší školy.	1.48	0.79	1 /66.7
Bojím se některých kolegů ve škole.	1.26	0.44	1 /74.1
Mnoho rodičů mě uráží.	1.19	0.61	1 /88.9

Střední odborná škola

	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Rodiče jsou spokojeni s...			
Pokud je moje dítě nemocné, nosí mu spolužáci úkoly.	2.46	0.96	2 / 39.1
Vím, co se ve škole plánuje do budoucna.	2.20	0.79	2 / 42.0
Pokud mé dítě něčemu nerozumí, většina učitelů se mu to snaží ještě jednou vysvětlit.	2.16	0.75	2 / 44.9
Díky této škole má moje dítě představu, co může po jejím ukončení dělat.	2.14	0.86	2 / 42.0
Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.	2.07	0.75	2 / 56.5
Ve škole může moje dítě říct svůj názor.	2.07	0.57	2 / 66.7
Myslím si, že moje dítě chodí rádo do školy.	2.04	0.77	2 / 53.6
Myslím si, že většina učitelů se snaží nikomu nenadržovat.	2.03	0.76	2 / 50.7
Myslím si, že se moje dcera/syn snaží podávat ve škole co nejlepší výkony.	2.01	0.77	2 / 44.9
Když mé dítě chybí, ví od spolužáků, co se ve škole dělo.	2.00	0.82	2 / 50.7
Myslím si, že většina učitelů mého dítěte má přehled v tom, co učí.	2.00	0.68	2 / 58.0
Většina spolužáků je ochotna poradit mému dítěti.	1.94	0.70	2 / 50.7
Domnívám se, že moje dítě může zažít ve škole úspěch.	1.91	0.68	2 / 58.0
Mé dítě je spokojeno se stravou ve školní jídelně.	1.90	0.87	2 / 44.9
Ve škole má moje dítě možnost ukázat, co umí.	1.90	0.64	2 / 62.3
Učitelé organizují pro žáky různé zajímavé akce.	1.88	0.60	2 / 62.3
Na vedení školy oceňuji lidský přístup k mému dítěti.	1.87	0.68	2 / 56.5
Líbí se mi výzdoba chodeb.	1.86	0.52	2 / 71.0
Vybavení školy (např. nábytkem, ...) pokládám za vyhovující.	1.83	0.61	2 / 59.4
Ze způsobu jednání s vedením školy mám dobrý pocit.	1.81	0.64	2 / 59.4
Většinu učitelů mého dítěte si vážím.	1.81	0.55	2 / 66.7
Mám radost z toho, co se dítě ve vyučování naučilo.	1.80	0.75	2 / 43.5
Stav hygienických zařízení (WC, sprchy, umývárny, ...) je vyhovující.	1.78	0.72	2 / 47.8
Líbí se mi výzdoba školy.	1.78	0.51	2 / 69.6
Myslím si, že ve vedení této školy jsou schopní lidé.	1.74	0.65	2 / 59.4
Ve škole je vždy uklizeno.	1.70	0.60	2 / 55.1
Třídní učitel mě dostatečně informuje o mém dítěti.	1.68	0.63	2 / 50.7
Většina učitelů chce, aby mé dítě přemýšlelo.	1.67	0.65	2 / 46.4
Myslím si, že moje dítě má ve škole možnost objevovat nové informace.	1.65	0.53	2 / 59.4
Tuto školu mohu doporučit svým známým pro jejich děti.	1.58	0.57	2 / 49.3
Jsem rád/ráda, že moje dítě chodí do této školy.	1.57	0.60	2 / 49.3
Myslím si, že tato škola má ve srovnání s ostatními školami v okolí dobré jméno.	1.52	0.60	1 / 53.6
Rodiče kriticky vnímají ...			
Myslím si, že mé dítě nepracuje ve škole na své maximum.	2.46	0.93	3 / 42.0
Dítě chodí ze školy příliš unavené.	2.22	0.83	2 / 47.8
V některých předmětech se mému dítěti stále střídají učitelé.	2.19	0.95	2 / 36.2
Myslím si, že se mé dítě nechce zapojovat do různých akcí školy.	2.13	0.92	2 / 31.9
Domnívám se, že učitelé nepřipravují mé dítě do života.	2.04	0.75	2 / 56.5
Mé dítě musí být často doučováno.	1.88	0.86	2 / 42.0
Zdá se mi, že učení mé dítě příliš nezajímá.	1.87	0.80	2 / 47.8
Domnívám se, že učitelé nepřipravují mé dítě k přijímacím zkouškám.	1.86	0.75	2 / 50.7
Někteří učitelé se ke mně chovají nadřazeně.	1.74	0.86	1 / 46.4
Mé dítě se bojí většiny učitelů.	1.51	0.55	1 / 52.2
Stále častěji se dovídám, že si žáci navzájem ubližují.	1.45	0.60	1 / 60.9
Třídní učitelé mého dítěte se příliš často mění.	1.20	0.47	1 / 82.6
Mé dítě má strach z některých spolužáků.	1.19	0.39	1 / 81.2

Střední odborná škola

Odpovědi žáků

- Někteří učitelé by se měli naučit lépe artikulovat
- Kromě učitele P jsem skokojenej.
- ne
- Chybí zde možnost, která by vyjadřovala něco mezi.
- ne šecsko je OK
- Sem tady spokojená :)
- Jde to .. až na M !!
- Ani ne.
- Pan učitel M kterého máme na matiku nikomu z naší třídy nevyhovuje.
- nic mioc čekal jsem víc
- M je hroznej učitel neumí vysvětlovat na každého si zasedne a tak prosím vyřídtemu to.protože ja ktomu nemam odvahu
- M neumí učit- to je můj učitel na matematiku, nevisvětlí látku, jeho příklady jsou kilometry dlouhé a nikdo je nechápe
- Ahoj :) jmenuji se pr
- ne
- spíše
- k čemu to je????
- Ne děkuji.
- Ne, děkuji.
- .....MucíqQ..... :-* Lowáskuju Whás ! :)
- MuCíq loVílík :***
- Toto není anonymní dotazník...
- Nejsem si úplně jist anonimitou a důvěryhodností tohoto dotazníku.
- Asi nic
- To bude asi tak vše :)))
- Nic dodat nepotřebuji.
- Doufám, že tedy aspoň nastanou nějaké radikální změny ...
- V některých otázkách by se hodila odpověď „Nevim“
- myslím si, že by nás ve škole měli učit umět obhájit svůj názor
- :***
- ne
- Se školou jsem spokojen.
- /
- Je tu zima !
- Třídní schůzky jsme ještě neměly!!!!
- Nemam rad M !!!
- Třídní shůzky ještě nebyli.. Tak jak se jich mohou rodiče zúčastňovat.. Někteří učitelé používají špatné metody vykládání látky.
(M
- Často hloupé otázky...
- Myslím si že Akce školy by měli být dobrovolné. Např. adaptivní kurz byl povinný: není to správné, vede to k jednotvárnému přemíšení žáku, aniž by se mohl o něčem v budoucnu rozhodnout. Žáci by si zasloužily více individuality.

- Jsem ráda, že chodím do této školy.
- nesnáším ředitelku!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! neumí učit!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
- Náš třídní učitel je nejlepší.
- Kdo to vymyslel? :D
- žblept

Odpovědi učitelů

- Už nemám sil
- líbilo by se mi, kdyby škola podporovala více možností, jak komunikovat mezi učiteli, žáky a rodiči - nejen pomocí třídních schůzek, ale i různých akcí, na které by byli rodiče zváni (prezentace školních výsledků žáků, přátelská setkávání na sportovních akcích pořádaných školou, dny školy, ...)
- Podobné dotazníky nikdy vůbec nic neřešily a neřeší. Jsou podle mne zbytečné. Pokud by tento měl být výjimkou a něčemu posloužil, bylo by to milé překvapení. Ale spíš tomu nevěřím.
- bez připomínek

Odpovědi rodičů

- Na některé otázky nelze vybrat jednoznačnou odpověď dle daného výběru.
- Ráda bych touto cestou poděkovala za nasazení a obrovský zájem o své studenty třídnímu V. O a paní učitelce českého jazyka H. P. Ale musím vytknout špatnou výuku jazyků a neprofesionální přístup jazykářů k žákům.
- Speciálně oceňuji třídního učitele za vstřícný přístup k žákům, motivaci, pomoc a naprosto férové jednání.
- Některé otázky mi přišly určené spíše pro studenty než rodiče.
- Některé otázky nejsem schopna objektivně posoudit. Těžko mohu posoudit stav sociálního zařízení (jako rodič nechodím ve škole na WC) - v 21. století mě ani nenapadlo se svého dítěte na toto ptát - čistota na sociálních zařízení a kdekoliv ve škole by měla být snad samozřejmostí!
- Třídní učitel této třídy, je kantor na svém místě, má přehled o studentech, jak školní tak i mimoškolní činnosti a motivuje je k lepším výkonům.
- Se školou jsem celkově spokojena .
- Děti měly vypracovat technickou zprávu v autocadu který ještě neprobraly.Mé dítě mělo strach ze špatné známky.
- Dcera navštěvuje školu teprve od září,proto nemohu dostatečně posoudit.
- V poslední době se pedagogové uchylují k podivné komunikaci a to je cílené zesměňování studentů před třídou, dále někteří pedagogové vytváří falešný zájem o třídu při řešení problému, ale záhy od problému ustupuje a neřeší. Časté zadávání domácích úkolů a trestných úkolů z českého jazyka mimo vyučující hodinu, narušující tak další hodinu pro nepřipravenou či nestihnutou zapsání dom.úkolů. Geodézie - ač je opsaná celá písemná práce ze sešitu,lepší známka 5 nebo 4 nebyla,nedokážu si to vysvětlit?
- Na mnoho otázek jsem nemohl objektivně odpovědět, jelikož chybí volba odpovědi "Nevím".
- Myslím si že pan učitel matematiky neumí žákům vysvětlit učivo a jen nesmyslně píše příklady na tabuli které někdy nemají hlavu a patu.V sešitech nemají žádné výklady a navíc nemají učebnici.Myslím si že do budoucna to bude velký problém zvláště při maturitě asi by to měl někdo řešit z vedení školy protože žáci si stěžují mezi sebou a bojí se říci svůj názor vedení školy.
- Na některé otázky mohu jako rodič těžko odpovědět.
- myslím, že záporné otázky mohou snadno způsobit, že odpověď je jiná než tazatel zamýšlel

evaluační nástroje

1. Rámec pro vlastní hodnocení školy. Metodický průvodce.
2. Anketa pro rodiče. Anketa škole na míru.
3. Anketa pro žáky. Anketa škole na míru.
4. Anketa pro učitele. Anketa škole na míru.
5. Analýza dokumentace školy. Katalog kvantitativních indikátorů.
6. Dobrá škola. Metoda pro stanovení priorit školy.
7. Příprava na změnu. Metoda pro předjímání reakcí lidí.
8. Rámec profesních kvalit učitele. Hodnoticí a sebehodnoticí arch.
9. Profesní portfolio učitele. Soubor metod k hodnocení a sebehodnocení.
10. 360° zpětná vazba pro střední úroveň řízení. Soubor dotazníků a metodických doporučení.
11. Metody a formy výuky. Hospitační arch.
12. Učíme děti učit se. Hospitační arch.
13. Výuka v odborném výcviku. Hospitační arch.
14. **Klima školy. Soubor dotazníků pro učitele, žáky a rodiče.**
15. Klima školní třídy. Dotazník pro žáky.
16. Klima učitelského sboru. Dotazník pro učitele.
17. Společenství prvního stupně. Dotazník pro žáky formou počítačové hry.
18. Interakce učitele a žáků. Dotazník pro žáky.
19. Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání. Dotazník pro učitele.
20. Předcházení problémům v chování žáků. Dotazník pro žáky.
21. Poradenská role školy. Posuzovací arch.
22. Mapování cílů kurikula. Posuzovací arch.
23. Strategie učení se cizímu jazyku. Dotazník pro žáky.
24. Školní výkonová motivace žáků. Dotazník pro žáky.
25. Postoje žáků ke škole. Dotazník pro žáky.
26. Zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků. Posuzovací archy.
27. ICT v životě školy – Profil školy²¹. Metodický průvodce.
28. Internetová prezentace školy. Posuzovací arch.
29. Skupinová bilance absolventů. Metoda pro hodnocení průběhu školního vzdělávání.
30. Zpětná vazba absolventů a firem. Dotazník pro absolventy a metoda rozhovoru pro zástupce spolupracujících firem.

